

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR – 4100-01-01/2013
P/13/150

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie
ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków
T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44
lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/150 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/12 – województwo małopolskie

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kontrolerzy

1. Anna Kępa - Biraga, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83795 z dnia 3 stycznia 2013 r.
2. Anna Stochel - Łukasińska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83820 z dnia 5 lutego 2013 r.
3. Marta Wojnarska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83810 z dnia 16 stycznia 2013 r.
4. Krzysztof Hofman, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83796 z dnia 3 stycznia 2013 r.
5. Bernard Różański, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83798 z dnia 7 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-10)

Jednostka kontrolowana Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków (zwany dalej „MUW”)

Kierownik jednostki kontrolowanej Jerzy Miller, Wojewoda Małopolski

(dowód: akta kontroli str. 1381)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 roku w części 85/12 – województwo małopolskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2012² dochody w części 85/12 zostały zrealizowane w 124,9%. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W MUW podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa. Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 2.296.485,9 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 8,6% zrealizowanych w części 85/12 wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo. Najwyższa Izba Kontroli – po uwzględnieniu złożonych korekt – zaopiniowała pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe dysponenta części 85/12 oraz roczne sprawozdania budżetowe dysponenta trzeciego stopnia (z wyjątkiem sprawozdania Rb-27 za 2012 r. dysponenta trzeciego stopnia, które zaopiniowano pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości) i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

Powyszszą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

Wojewoda Małopolski zgodnie z art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Ujawnione w toku kontroli uchybienia nie miały wpływu na realizację budżetu i polegały na: nieujęciu w sprawozdaniu Rb-27 za 2012 r. MUW (dysponenta trzeciego stopnia) należności w wyniku nieprzypisania odsetek w łącznej kwocie 94 tys. zł, co skutkowało wydaniem opinii pozytywnej mimo stwierdzonych nieprawidłowości w odniesieniu do tego sprawozdania.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych

Opis stanu
faktycznego

MUW opracował dokumenty planistyczne dotyczące dochodów, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012⁴, tj. w załączniku Nr 70, rozdziale 3 „Planowanie dochodów budżetowych”. Zgłoszone do projektu budżetu dochody części 85/12 – województwo małopolskie zostały zaplanowane racjonalnie. Na etapie planowania budżetowego nie przewidziano nowych źródeł dochodów.

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 85/12 zostały zaplanowane w kwocie 182.103 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 227.383 tys. zł, tj. 124,9% kwoty planowanej. Były one o 6,8% wyższe od dochodów uzyskanych w 2011 r.

Największy udział w dochodach wynoszący 51% stanowiły dochody uzyskane z tytułu realizacji zadań w zakresie gospodarki mieszkaniowej, tj. 115.984,8 tys. zł w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa oraz dochody w dziale 750 – Urzędy wojewódzkie w kwocie 64.213,1 tys. zł, tj. 28,2%.

Różnica pomiędzy planowanymi, a zrealizowanymi w 2012 r. przez dysponenta części dochodami wyniosła 45.280 tys. zł, co było przede wszystkim wynikiem realizacji wyższych niż planowano dochodów w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

- 700 – Gospodarka mieszkaniowa, gdzie zaplanowano 82.945 tys. zł, a wykonanie wyniosło 115.984,8 tys. zł, tj. 139,8% planu (różnica 33.039,8 tys. zł);
- 750 – Administracja publiczna, gdzie zaplanowano 55.867 tys. zł, a wykonanie wyniosło 64.213,1 tys. zł, tj. 114,9% planu (różnica 8.346,1 tys. zł);
- 852 – Pomoc społeczna, gdzie zaplanowano 10.690 tys. zł, a wykonanie wyniosło 13.993,4 tys. zł, tj. 130,9% planu (różnica 3.303,4 tys. zł);
- 851 – Ochrona zdrowia, gdzie zaplanowano 8.189 tys. zł, a wykonanie wyniosło 10.420,8 tys. zł, tj. 127,3% planu (różnica 2.231,8 tys. zł);
- 010 – Rolnictwo i łowiectwo, gdzie zaplanowano 15.006 tys. zł, a wykonanie wyniosło 16.263,3 tys. zł, tj. 108,4% planu (różnica 1.257,3 tys. zł).

W dziale 710 – Działalność usługowa zaplanowano 1.763 tys. zł, a wykonanie wyniosło 2.101,9 zł, tj. 119,2% planu (różnica 338,9 tys. zł), przy czym w 2011 r. zrealizowano dochody w kwocie 2.095,2 tys. zł (99,8% planu ustalonego na 2.100 tys. zł).

Jednocześnie w dziale 600 – Transport i łączność nie zrealizowano zaplanowanych dochodów na kwotę 3.561,3 tys. zł, tj. zrealizowano dochody w kwocie 2.944,7 tys. zł (45,3% planu ustalonego na 6.506 tys. zł).

Różnica pomiędzy planowanymi, a zrealizowanymi w 2012 r. przez dysponenta części dochodami wynikała z realizacji wyższych niż planowano dochodów w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej: rozdz.: 70005, 75011, 85212, 85193, 85132, 85133, 01093 (łącznie w tych rozdz. uzyskano dochody wyższe od zaplanowanych

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 56, poz. 290.

o 47.066,6 tys. zł). Jednocześnie w rozdz. 60078 zrealizowano wyższe niż zaplanowano dochody o kwotę 1.006,6 tys. zł, a w rozdz. 60055 nie zrealizowano zaplanowanych dochodów na kwotę 4.610,9 tys. zł (tj. zrealizowano dochody w kwocie 1.895,1 tys. zł, tj. 29,13% planu). Wykonanie planu dochodów na poziomie 29,13% wynikało ze zmian wprowadzonych ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym⁵, zgodnie z którymi kary pieniężne oraz grzywny nakładane i pobierane przez inspektora w drodze mandatów karnych:

- zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym⁶,
- za naruszenia przepisów o ruchu drogowym w zakresie określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁷,
- w zakresie określonym w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁸,
- zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych⁹,

przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego. Zmiany weszły w życie z dniem 29 czerwca 2012 r.

Wyższe od zaplanowanych dochody zrealizowano przede wszystkim w następujących rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- rozdz. 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami, gdzie w § 2350 – Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego zaplanowano 82.935 tys. zł, a wykonanie wyniosło 109.936,8 tys. zł, tj. 132,6% planu (różnica 27.001,8 tys. zł);
- rozdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie, gdzie w § 0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych zaplanowano 45.000 tys. zł, a wykonanie wyniosło 49.540,3 tys. zł, tj. 110,1% planu (różnica 4.540,3 tys. zł) oraz w § 0690 – Wpływy z różnych opłat zaplanowano 9.488 tys. zł, a wykonanie wyniosło 13.394,4 tys. zł, tj. 141,2% planu (różnica 3.906,4 tys. zł);
- rozdz. 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, gdzie w § 2910 – Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości zrealizowano niezaplanowane dochody w kwocie 2.465,1 tys. zł (różnica 2.465,1 tys. zł);
- rozdz. 85193 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych, gdzie w § 0830 – Wpływy z usług zaplanowano 5.195 tys. zł, a wykonanie wyniosło 6.109,4 tys. zł, tj. 117,6% planu (różnica 914,4 tys. zł);
- rozdz. 85132 – Inspekcja Sanitarna, gdzie w § 0690 – Wpływy z różnych opłat zaplanowano 2.175 tys. zł, a wykonanie wyniosło 2.509,1 tys. zł, tj. 115,4% planu (różnica 334,1 tys. zł)
- rozdz. 85133 – Inspekcja Farmaceutyczna, gdzie w § 0690 – Wpływy z różnych opłat zaplanowano 600 tys. zł, a wykonanie wyniosło 1.012,8 tys. zł, tj. 168,8% planu (różnica 412,8 tys. zł);
- rozdz. 01093 – Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych, gdzie w § 0830 – Wpływy z usług zaplanowano 13.015 tys. zł, a wykonanie wyniosło 14.288,9 tys. zł, tj. 109,8% planu (różnica 1.273,9 tys. zł).

Na realizację wyższych niż planowano na 2012 r. dochodów w rozdz. 70005 § 2350 miały wpływ m.in. zakończone w 2012 r. postępowania sądowe w sprawie stawek opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa oraz nowelizacja ustawy z 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 661

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 227, poz. 1367 ze zm.

nieruchomości¹⁰, która umożliwiła przekształcanie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności również osobom prawnym (wprowadzenie tych zmian nastąpiło w październiku 2011 r.).

Realizacja w 2012 r. wyższych niż planowano dochodów w rozdz. 75011 § 0570 wynikała z: znacznego wzrostu ilości i wartości założonych mandatów karnych w 2012 r. w stosunku do 2011 r., wzrostu ilości wystawionych tytułów wykonawczych, większej skuteczności organów egzekucyjnych w 2012 r. w stosunku do 2011 r. o około 4% oraz wzrostu o około 1% wartości dobrowolnie zapłaconych przez osoby ukarane mandatów karnych.

(dowód: akta kontroli str. 174-196, 402-420, 439-447, 547-576, 1304-1327)

Kontrolą objęto realizację dochodów z tytułu kar budowlanych na łączną kwotę 1.147,5 tys. zł). Należności z tego tytułu zostały terminowo przypisane w prawidłowej klasyfikacji budżetowej i prawidłowej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 293-295)

W 2012 r. MUW, jako dysponent trzeciego stopnia, zrealizował dochody w wysokości 19.664,1 tys. zł, co stanowiło 188,5% planu (10.431 tys. zł) i 140,7% wykonania dochodów w roku ubiegłym (13.977,9 tys. zł). Największy udział w zrealizowanych w 2012 r. dochodach (72,24%) stanowiły dochody wykonane w rozdz. 75011, które wyniosły 14.205,4 tys. zł, w tym:

- w § 0690 – Wpływy z różnych opłat wykonano dochody w kwocie 13.394,4 tys. zł, co stanowiło 141,2% planu (9.488 tys. zł), przy czym w 2010 r. i 2011 r. zrealizowano dochody w wymienionej podziałce klasyfikacji budżetowej odpowiednio w kwotach: 9.667 tys. zł i 11.148,8 tys. zł;
- w § 0580 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych wykonano dochody w kwocie 136,1 tys. zł, co stanowiło 453,5% planu (30 tys. zł).

Różnica pomiędzy planowanymi, a zrealizowanymi dochodami w 2012 r. wyniosła 9.233,1 tys. zł, co wynikało przede wszystkim z wyższego poziomu wykonania planowanych dochodów w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- rozdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie § 0690 – Wpływy z różnych opłat, gdzie zrealizowano dochody w kwocie 13.394,4 tys. zł, tj. na poziomie 141,2% planu ustalonego na 9.488 tys. zł (różnica 3.906,4 tys. zł). Przyczyną większego wykonania planu dochodów były większe wpływy z tytułu opłat paszportowych, które wynikały ze zmiany przepisów paszportowych, na mocy których unieważnione zostały wpisy dzieci do paszportów rodziców, a w związku z tym zwiększyło się zapotrzebowanie na paszporty dla dzieci w wieku do 16 lat oraz przypadające na 2012 r. kolejne dziesięciolecie, licząc od chwili wejścia w życie ustawy paszportowej i przejęcia od policji spraw w zakresie wydawania paszportów. W 2011 r. zrealizowano dochody rozdz. 75011, § 0690 w kwocie 11.148,8 tys. zł, tj. 129,3% planu (8.625 tys. zł);
- rozdz. 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami § 0970 – Wpływy z różnych dochodów, gdzie nie zaplanowano dochodów, a ich realizacja wyniosła 5.282,5 tys. zł. Zrealizowane dochody w kwocie 5.282,5 tys. zł dotyczyły środków otrzymanych 18 czerwca 2012 r. od Gminy Miejskiej Kraków, na podstawie wyroku Sądu Najwyższego z 3 stycznia 2012 r., którym uchylono wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 2 grudnia 2010 r. i oddalono apelację. Na skutek apelacji Gminy Miejskiej Kraków Sąd Apelacyjny w Krakowie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 8 września 2010 r. i zasądził od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Małopolskiego na rzecz Gminy Miejskiej Kraków kwotę 4.503,6 tys. zł z ustawowymi odsetkami od 1 stycznia 2010 r. Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł Skarb Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 448-449, 556-576, 1273-1276, 1287-1292, 1304-13227)

Na podstawie kontroli 13 dowodów księgowych i odpowiadającym im zapisom księgowym na koncie 221 na łączną kwotę 6.537,4 tys. zł stwierdzono, że we wszystkich przypadkach objęte badaniem należności zostały przypisane terminowo, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę tych zapisów. Należności wynikające z 10

¹⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

dowodów księgowych zostały uregulowane przez zobowiązane podmioty. Natomiast należności wynikające z 3 dowodów księgowych dotyczących 2 podmiotów nie zostały uregulowane i MUW podjął działania zmierzające do wyegzekwowania tych kwot. Uzyskane dochody były terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W 1 przypadku dotyczącym kary nałożonej na zagranicznego przewoźnika lotniczego należności zostały przypisane terminowo, w kwocie zgodnej z dokumentem stanowiącym podstawę zapisu, jednakże nie zostały one uiszczone przez zobowiązanego.

Ze względu na brak regulacji prawnych – analogicznie jak w 2011 r. – MUW nie miał możliwości skutecznego dochodzenia objętych kontrolą należności w kwocie 12,6 tys. zł z tytułu kar administracyjnych nałożonych przez Wojewodę Małopolskiego – na podstawie art. 138 ust. 1 i 3, w związku z art. 139 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach¹¹ na przewoźników lotniczych za przywiezienie do Polski cudzoziemców nieposiadających wymaganych dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 197-200, 248-265 i 277-291, 439-442, 1408)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości w planowaniu i realizacji dochodów budżetowych.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność planowania oraz realizację dochodów budżetowych.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu
faktycznego

Na koniec 2012 r. wystąpiły należności budżetowe w kwocie 379.184,6 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 371.284,6 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 79.143,1 tys. zł, a zaległości wyższe o 81.130,5 tys. zł.

W 2012 r. największe zaległości wystąpiły w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

- 852 – Pomoc społeczna w kwocie 276.150,2 tys. zł, w którym zaległości te wzrosły w porównaniu do roku 2011 o 31,9% (209.310,8 tys. zł), w tym w rozdz. 85212 § 2350 zaległości wzrosły ze 209.249,8 tys. zł w 2011 r. do 276.067,8 tys. zł w 2012 r., tj. o 31,9% – zaległości w wymienionym rozdziale dotyczyły dochodów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej¹² oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹³;
- 700 – Gospodarka mieszkaniowa w kwocie 49.233,4 tys. zł, w którym zaległości te wzrosły w porównaniu do roku 2011 o 30,2% (37.820 tys. zł), w tym w rozdz. 70005 § 2350 zaległości wzrosły z 36.995,9 tys. zł w 2011 r. do 48.409,3 tys. zł w 2012 r., tj. o 30,9% – zaległości w wymienionym rozdziale dotyczyły dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami;
- 750 – Administracja publiczna w kwocie 35.381,6 tys. zł, w którym zaległości te wzrosły w porównaniu do roku 2011 o 9,6% (32.273,7 tys. zł), w tym w rozdz. 75011 § 0570 zaległości wzrosły z 31.960,7 tys. zł w 2011 r. do 34.781,3 tys. zł w 2012 r., tj. o 8,8% i były to zaległości w realizacji dochodów z tytułu mandatów karnych oraz grzywien nakładanych przez Państwową Inspekcję Pracy.

Według wyjaśnień Małgorzaty Lechowicz – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej MUW dalszy wzrost w 2012 r. poziomu zaległości w rozdziale 85212 § 2350 może wynikać z faktu, że jednostki realizujące zadania nie wykorzystują w sposób wyczerpujący niektórych instrumentów ustawowych jak np.:

- przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego (art. 4 ust. 4 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁴);

¹¹ Dz. U. z 2011 r. Nr 264, poz. 1573 ze zm.

¹² Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 1228

- występowanie z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób,
- przekazywanie informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego do właściwego sądu (art. 3 ust. 8 ww. ustawy).

W 2012 r. nastąpił wzrost liczby dłużników alimentacyjnych w stosunku do 2011 r. o 1486 osób (w 2011 r. – 12.310 dłużników, w 2012 r. – 13.796 dłużników).

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej MUW wskazała najistotniejsze działania podejmowane w 2012 r. przez dysponenta części 85/12 w celu ograniczenia dalszego wzrostu zaległości w realizacji dochodów w rozdz. 85212 § 2350, w ramach których m.in.:

- W 2012 r. przeprowadzono 49 kontroli, w ramach których dokonano sprawdzenia jakie działania podejmowane były w 2011 r. i 2012 r. przez organy właściwe wobec dłużników alimentacyjnych. W czasie każdej kontroli organu właściwego dłużnika weryfikowana jest skuteczność ścigalności należności od dłużników.
- Do samorządów wystosowano informację będącą podsumowaniem wyników kontroli prowadzonych w 2012 r., która zawiera informację w zakresie stosowania instrumentów służących zwiększeniu ścigalności.
- Wystosowano pismo do Rady Izby Komorniczej w Krakowie. W piśmie tym Wojewoda Małopolski – z uwagi na fakt, że braki w ścigalności stanowią wysoki wskaźnik (w 2011 r. wynosił 85,2%), a kontrolowane jednostki wskazują na trudności we współpracy z komornikami – zwrócił się z prośbą o wykorzystanie kompetencji nadzorczych w zakresie terminowości, rzetelności i skuteczności postępowania egzekucyjnego, wynikających z art. 65 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji¹⁵ w celu zwiększenia stopnia ścigalności należności.
- W celu ustalenia przyczyn wzrostu zaległości Wydział Polityki Społecznej MUW, raz na półrocze dokonywał rozliczeń budżetu Wojewody Małopolskiego zobowiązując jednostki samorządu terytorialnego m.in. do sporządzania analizy wykonania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej. W ramach tej analizy gminy miały obowiązek podać przyczyny powstawania ewentualnych odchyień w zakresie dochodów. Jednostki samorządu terytorialnego wskazywały przyczyny powstania niskiej skuteczności egzekucji.

Według wyjaśnień Tomasza Turaja – Dyrektora Wydziału Skarbu Państwa MUW przyczyną wzrostu kwoty zaległości w rozdz. 70005 § 2350 było wzrost należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste od podmiotów w złej sytuacji finansowej, w szczególności przedsiębiorców będących w trakcie postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego, tj. w stosunku do których – do czasu wykreślenia podmiotu z KRS – prowadzone są czynności windykacyjno – egzekucyjne o niewielkim stopniu zaspokojenia roszczeń. Postępowania z uwagi na różny stopień skomplikowania trwają kilka lat, bez możliwości odstąpienia i umorzenia należności. Największe zaległości w łącznej kwocie 39.388,4 tys. zł wystąpiły w Mieście Krakowie (miasto na prawach powiatu). W 2012 r. Urząd Miasta Krakowa prowadził działania związane z egzekwowaniem należności, tj.: wszczęto i prowadzono postępowania windykacyjne w stosunku do 2.029 dłużników Skarbu Państwa (956 dłużników dokonało wpłaty należności, w tym 767 osób uregulowało zobowiązanie w całości), a kwota uzyskana w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w 2012 r. wyniosła 3.508 tys. zł. Ponadto dokonano następujących czynności w zakresie cywilnoprawnych wierzytelności Skarbu Państwa: wystawiono 1.129 przedsądowych wezwań do zapłaty, na skutek czego wpłaty dokonało 847 dłużników, wszczęto 286 postępowań mających na celu skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego, w stosunku do 43 dłużników skierowano do sądu pozwy o zapłatę wymagalnych kwot, wszczęto 23 postępowań egzekucyjnych i dokonano czynności w 180 sprawach będących na etapie egzekucji komorniczej. Pozostali starostwie prowadzili windykację należności (zarówno z tytułu czynszu najmu lub dzierżawy, jak i z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie, a także opłat z tytułu bezumownego korzystania) poprzez wysyłanie wezwań do zapłaty i sporządzanie wykazów zaległości. Wojewoda Małopolski – w trybie nadzoru nad starostami wykonującymi zadania zlecone z zakresu administracji rządowej – zobligował starostów do przedkładania kwartalnych informacji: o wysokości zaległości z tytułu należnych dochodów budżetowych z wyszczególnieniem rodzaju zaległości

¹⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376

(za rok bieżący i lata ubiegłe), wykazu największych dłużników z podaniem kwot ich zaległości wobec Skarbu Państwa, informacji o podjętych działaniach zmierzających do ściągnięcia zaległości. Podczas kontroli w powiatach pracownicy MUW badają sposób i terminowość przeprowadzania dochodzenia należności Skarbu Państwa.

Według wyjaśnień Ewy Małysy – Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu MUW zwiększenie kwoty zaległości w rozdz. 75011 § 0570 w 2012 r. było spowodowane znacznym wzrostem ilości (o 22.050 szt.) i wartości (o 2.036,3 tys. zł) nałożonych mandatów karnych kredytowanych w stosunku do 2011 r. W celu ograniczenia zaległości w realizacji dochodów w rozdz. 75011 § 0570 w 2012 r. w MUW podejmowano m.in. niżej przedstawione działania. Zwiększona została częstotliwość wystawiania tytułów wykonawczych do nieuregulowanych należności z tytułu mandatów karnych, co zwiększyło ilość wystawionych tytułów wykonawczych w stosunku do 2011 r. Organy egzekucyjne nakładające mandaty karne zostały zobowiązane do dostarczania potwierdzenia ukarania mandatami karnymi (odcinki „D”) w terminie 7 dni od daty ukarania do MUW, co wpłynęło na przyspieszenie wystawiania tytułów wykonawczych, a tym samym na szybsze wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W 2012 r. złożono do sądu 2 skargi na czynności Komornika Sądowego, ze względu na odmowę wszczęcia postępowania egzekucyjnego oraz w przedmiocie zwrotu wierzycielowi tytułów wykonawczych – sąd uwzględnił skargi. Wojewoda Małopolski w 2012 r. dwukrotnie kierował do wszystkich urzędów skarbowych pisma z prośbą o podanie przyczyn braku ściągłości należności od zobowiązanych na podstawie przesłanych tytułów wykonawczych i w odpowiedzi organy egzekucyjne przesłały informacje na temat stanu egzekucji. W celu poprawy efektywności działań egzekucyjnych urzędów skarbowych, kierownictwo Wydziału Finansów i Budżetu MUW współpracowało z Izbą Skarbową w Krakowie i wdrożono przesyłanie drogą elektroniczną ePUAP do wszystkich urzędów skarbowych informacji o wpłatach dokonanych przez ukaranych na rachunek MUW za mandaty karne kredytowane, do których wystawiono tytuły wykonawcze.

(dowód: akta kontroli str. 439-442, 450-458, 547-576, 620-697)

Na stan zaległości wpływ miały również przedawnienia należności na kwotę 6.155,5 tys. zł z tytułu nałożonych mandatów karnych kredytowanych.

W okresie objętym kontrolą Wojewoda Małopolski wydał 219 decyzji o umorzeniu lub zastosowaniu ulgi w spłacie należności budżetowych w łącznej kwocie 1.303,9 tys. zł (37 decyzji o umorzeniu należności na kwotę 874,6 tys. zł, oraz 182 decyzji o rozłożeniu na raty należności w kwocie 429,3 tys. zł). Decyzje o umorzeniu dotyczyły należności z tytułu kar budowlanych (należności główne na kwotę 45,3 tys. zł i należne od nich odsetki w kwocie 27,9 tys. zł) oraz 654 tys. zł z tytułu nałożonych opłat legalizacyjnych, a także innych należności publicznoprawnych umorzonych na podstawie art. 60 ustawy o finansach publicznych na kwotę 147,4 tys. zł.

W 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego udzieliły ulg w spłacie należności Skarbu Państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (Gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa) na łączną kwotę 6.289,3 tys. zł.

MUW opracował Instrukcję dotyczącą sposobu postępowania z należnościami Skarbu Państwa wynikającymi z prawa budowlanego, których wierzycielem jest Wojewoda Małopolski.

Opłaty legalizacyjne nałożone na podstawie art. 49 i art. 49b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁶ nie były przypisywane na kontach księgowych w ewidencji księgowej dysponenta części 85/12.

Według wyjaśnień Głównego Księgowego budżetu Wojewody Małopolskiego – Barbary Franasowicz ewidencja opłat legalizacyjnych dokonywana jest w chwili wpłaty na konto bankowe dochodów dysponenta I stopnia MUW na koncie 720 „Przychody z tytułu przychodów budżetowych” w określonej podziałce klasyfikacji budżetowej. Natomiast postanowienia nadzorów budowlanych nakładające opłatę legalizacyjną, które wpłynęły do Wydziału Finansów i Budżetu MUW rejestrowane są w wewnętrznej ewidencji w Wydziale Finansów i Budżetu. W chwili udzielenia ulgi Inwestorom na podstawie art. 67a i art. 67b

¹⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

ustawy – Ordynacja podatkowa w związku z nałożoną opłatą legalizacyjną przez organy budowlane, dokonuje się:

- w przypadku umorzenia – przypisu należności na koncie Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i na koncie Ma 720 „Przychody z tytułu przychodów budżetowych” oraz odpisu na koncie Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i na koncie Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne”;
- w przypadku rozłożenia na raty – przypisu należności krótkoterminowych na koncie Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i na koncie Ma 720 „Przychody z tytułu przychodów budżetowych” oraz ewentualnie przypisu należności długoterminowych na koncie Wn 226 „Długoterminowe należności budżetowe” i na koncie Ma 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”.

Kontrolą objęto ulgi w spłacie należności (9 z tytułu opłat legalizacyjnych i 1 z tytułu kary budowlanej) udzielone 10 decyzjami na łączną kwotę 775 tys. zł. We wszystkich przypadkach wystąpiły przesłanki do zastosowania ulg.

Na koniec 2012 r. dysponent główny wykazał należności długoterminowe na kwotę 634 tys. zł. Należności te wynikały z udzielonych ulg w spłacie należności z tytułu mandatów karnych, kar budowlanych i opłat legalizacyjnych. Należności te nie były zabezpieczane i nie wykazywano ich w sprawozdaniu Rb-27.

(dowód: akta kontroli str. 201-243, 244-247, 323-325, 333-347, 917-921)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. należności pozostałe do zapłaty MUW (jako dysponenta trzeciego stopnia środków budżetowych) wyniosły 2.334,3 tys. zł, w tym 63,6% stanowiły zaległości w kwocie 1.484 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 571 tys. zł, a zaległości wyższe o 315,6 tys. zł. Największy wzrost należności pozostałych do zapłaty (o 212,8 tys. zł), w tym zaległości (o 199,4 tys. zł) wystąpił w rozdz. 75011 § 0970. Relacja zaległości do uzyskanych dochodów wyniosła w 2012 r. 7,5%.

Największy poziom należności pozostałych do zapłaty oraz zaległości wystąpił w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- rozdz. 70005 § 0970 należności pozostałe do zapłaty i zaległości wyniosły 824,1 tys. zł, przy czym na koniec 2011 r. należności pozostałe do zapłaty i zaległości w tej klasyfikacji budżetowej wyniosły także 824,1 tys. zł;
- rozdz. 75011 § 0690 należności pozostałe do zapłaty wyniosły 549 tys. zł, w tym zaległości w kwocie 16,1 tys. zł;
- rozdz. 75011 § 0580 należności pozostałe do zapłaty wyniosły 531,6 tys. zł, w tym zaległości w kwocie 342,2 tys. zł;
- rozdz. 75011 § 0970 należności pozostałe do zapłaty wyniosły 214,4 tys. zł, w tym zaległości w kwocie 209,8 tys. zł,
- rozdz. 75011 § 0570 należności pozostałe do zapłaty i zaległości wyniosły 58,4 tys. zł.

Największy wzrost należności pozostałych do zapłaty (o 212,8 tys. zł), w tym zaległości (o 199,4 tys. zł) wystąpił w rozdz. 75011 § 0970. Wzrost należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości wystąpił także w rozdz. 75011 § 0580 – odpowiednio o: 108,5 tys. zł i 58 tys. zł oraz w rozdz. 75011 § 0570 – odpowiednio o: 17,4 tys. zł i 29,4 tys. zł.

Według wyjaśnień Lucyny Kępy – Głównego Księgowego MUW przyczyną wzrostu w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości w realizacji dochodów dysponenta trzeciego stopnia w rozdz. 75011 było:

- w § 0570 nieskuteczność egzekucji prowadzonej przez komorników. Zaległości w tym § w większości dotyczą kwot wynikających z wyroków sądowych wydanych w sprawach osób oskarżonych o przestępstwa z art. 52 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie¹⁷, tj. bezprawne wejście w posiadanie tusz zwierzęcych. MUW wzywał ukaranych do wpłaty, a następnie sprawy kierowano do egzekucji komorniczej. W większości postępowanie komornicze okazuje się bezskuteczne;
- w § 0580 brak regulacji prawnych, które umożliwiają skuteczne dochodzenie należności z tytułu kar administracyjnych nałożonych przez Wojewodę Małopolskiego

¹⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.

- na podstawie art. 138 ust. 1 i 3, w związku z art. 139 ust. 3 ustawy o cudzoziemcach
- na przewoźników lotniczych (mających siedzibę poza granicami Polski) za przywiezienie do Polski cudzoziemców niespełniających warunków określonych w art. 13 ust. 1 cytowanej ustawy. Wydział Certyfikacji i Administracji MUW kierował upomnienia do zobowiązanych. Na skutek braku regulacji prawnych umożliwiających egzekucję, w 2012 r. dwukrotnie skierowano do Ministerstwa Finansów prośbę o wskazanie prawidłowej drogi postępowania w tych sprawach. Ministerstwo Finansów udzieliło MUW odpowiedzi pismem z 11 marca 2013 r., w którym wskazało, że w aktualnym stanie prawnym brak jest możliwości korzystania z pomocy obcego państwa w dochodzeniu tego rodzaju należności na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁸. Ponadto MUW kierował tytuły wykonawcze do naczelników 2 urzędów skarbowych, jednak urzędy zwracały tytuły z informacją, że nie są one właściwe do prowadzenia egzekucji ze względu na właściwość miejscową organu;
- w § 0970 niewpłacenie należności w kwocie 203 tys. zł, która była przypisana zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 8 listopada 2012 r., który zmienia wyrok Sądu Okręgowego, na podstawie którego wypłacono powodowi w 2011 r. odszkodowanie. Wydział Certyfikacji i Administracji MUW 6 grudnia 2012 r. wezwał do wpłaty kwot wynikających z ww. wyroku, a w związku z brakiem wpłaty, 28 stycznia 2013 r. zwrócił się do Wydziału Prawnego i Nadzoru MUW o wszczęcie egzekucji sądowej.
(dowód: akta kontroli str. 281-283, 277-291, 322, 448-449, 459-478, 556-576, 1273-1276, 1287-1292)

Badaniem objęto czynności zmierzające do wyegzekwowania należności dotyczących 3 sald o najwyższej wartości (łącznie na kwotę 6.309,6 tys. zł) oraz 3 sald o najdłuższym okresie przeterminowania (na kwotę 5,2 tys. zł). W przypadku 3 pierwszych należności MUW podjął wszystkie wymagane działania zmierzające do wyegzekwowania należności, natomiast w przypadku 3 sald o najdłuższym okresie przeterminowania przyczyną długotrwałego ich dochodzenia były trudności związane z osobą zobowiązanego (1 przypadek dotyczący cudzoziemca), niska kwota zaległości w stosunku do kwoty wydatków egzekucyjnych (1 przypadek) oraz wstrzymanie wykonania decyzji przez Wojewodę w związku z rozpatrywaniem zażalenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (1 przypadek).

(dowód: akta kontroli str.324-332)

Ustalone
nieprawidłowości

Nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonych działaniach windykacyjnych. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości związane z przypisywaniem należności przez MUW (dysponent trzeciego stopnia), tj.:

- W przypadku należności związanej z przypisaniem kwoty 5.282.488 zł po wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2012 r. (sygn. akt. III CSK 126/11) – dotyczącej 2 z wylosowanych do badania dokumentów – nieprawidłowo przypisano kwotę należnych odsetek (pominięto 1 dzień, za który odsetki wyniosły 1.881,43 zł). Powyższe odsetki zostały przypisane na dzień 31 grudnia 2012 r. w trakcie kontroli NIK (marzec 2013 r.).
Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, iż w 2012 r. kierując się zasadą ostrożności przypisano odsetki od nieterminowego zwrotu w wysokości w jakiej zobowiązany dokonał przelewu w dniu 18 czerwca 2012 r. Należność ta została przekazana z zastrzeżeniem zwrotu i prawdopodobne jest wystąpienie strony przeciwnej w stosunku do MUW o zwrot kwot przekazanych na rachunek dochodów MUW w dniu 18 czerwca 2012 r.
(dowód: akta kontroli str. 266-269)
- W przypadku należności związanej z przypisaniem kwoty 203.023,56 zł po wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 listopada 2012 r. (sygn. akt. I ACa 764/12) nie przypisano w 2012 r. kwoty należnych odsetek (na dzień 31 grudnia 2012 r. kwota 289,24 zł).
Powyższe odsetki zostały przypisane na dzień 31 grudnia 2012 r. w trakcie kontroli NIK (marzec 2013 r.).

¹⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 ze zm.

Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że z uwagi na nowy rodzaj powstałych zaległości system FK nie uwzględnił ich przy automatycznym wyliczaniu odsetek, które dokonywane jest na koniec każdego kwartału oraz że uzupełniono zapisy w księgach na dzień 31 grudnia 2012 r. z uwzględnieniem powyższych odsetek. W dniu 19 marca 2013 r. MUW wystąpił do Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa o wystąpienie przeciwko zobowiązanemu z powództwem o zapłatę niezwróconych kwot.

(dowód: akta kontroli str. 270, 272, 274 i 276)

- W przypadku należności związanej z przypisaniem kwoty 824.132,61 zł po wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r. (sygn. akt. III CSK 30/10) nie przypisano w 2012 r. kwoty należnych odsetek (91.873,85 zł na dzień 31 grudnia 2012 r.). Powyższe odsetki zostały przypisane na dzień 31 grudnia 2012 r. w trakcie kontroli NIK (marzec 2013 r.).

Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że z uwagi na nowy rodzaj powstałych zaległości system FK nie uwzględnił ich przy automatycznym wyliczaniu odsetek, które dokonywane jest na koniec każdego kwartału oraz że uzupełniono zapisy w księgach na dzień 31 grudnia 2012 r. z uwzględnieniem powyższych odsetek. W dniu 21 grudnia 2012 r. wystąpiono do Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa o wystąpienie przeciwko zobowiązanemu z powództwem o zapłatę niezwróconych kwot.

(dowód: akta kontroli str. 271-272, 273 i 275)

Zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.¹⁹ odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Powyższe nieprawidłowości skutkowały nieujęciem należności w kwocie 94.044,52 zł w sprawozdaniu Rb-27 za 2012 r. MUW (dysponenta trzeciego stopnia), co szczegółowo przedstawiono w opisie nieprawidłowości w pkt 4.2. wystąpienia pokontrolnego.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie windykację należności budżetu państwa.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa w części 85/12 zostały zaplanowane w wysokości 1.800.305 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 772.094 tys. zł, tj. 42,9% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono konieczność zaplanowania środków na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz środków na wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek wchodzących w skład budżetu Wojewody Małopolskiego (w tym na funkcjonowanie MUW). Wydatki te zaplanowano rzetelnie.

(dowód: akta kontroli str. 1304-1327)

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2012 r. wydatki w części 85/12 zwiększono w trakcie roku budżetowego ogółem o 545.940,5 tys. zł, tj. o 30,3% (w 2011 r. dokonano zwiększeń na poziomie 37,6%), z czego:

- środkami przeniesionymi z 37 pozycji rezerw celowych budżetu państwa (część 83) w łącznej kwocie 545.739,3 tys. zł;

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128 poz. 861)

- środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) w kwocie 120 tys. zł, z tego: 70 tys. zł z przeznaczeniem na udzielenie pomocy rodzinom ofiar katastrofy kolejowej, która miała miejsce w dniu 3 marca 2012 r. w Szczekocinach (wydatki realizowane przez dysponenta trzeciego stopnia) oraz 50 tys. zł na dofinansowanie prac zabezpieczających przy usytuowanym w Krakowie, zabytkowym budynku będącym własnością Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dotacje);
- środkami przeniesionymi z części 36 budżetu państwa w kwocie 81,2 tys. zł (na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 2012 r.²⁰).

W wyniku wyżej opisanych zmian plan wydatków w budżecie Wojewody Małopolskiego na 2012 r. został ustalony w ostatecznej wysokości 2.346.245,5 tys. zł.

Określone powyżej zmiany wprowadzane były każdorazowo do planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzeń dysponenta części budżetowej, po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów w tym zakresie. Łącznie w 2012 r. Minister Finansów wydał 337 decyzji zwiększających planowane wydatki w części 85/12 o kwotę per saldo 545.940,5 tys. zł.

W 2012 r. plan wydatków w części 85/12 zwiększono środkami przeniesionymi z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę ogółem 545.739,3 tys. zł, w tym 8.178,1 tys. zł dotyczyło planowanych wydatków MUW, jako dysponenta trzeciego stopnia. Stopień zwiększenia planowanych wydatków na 2012 r. w kontrolowanej części budżetu państwa środkami przeniesionymi z rezerw celowych zmniejszył w porównaniu do roku poprzedniego o 16,9% (w 2011 r. z rezerw celowych przeniesiono środki w łącznej kwocie 656.760,2 tys. zł). Największy udział w ogólnej kwocie zwiększeń planowanych wydatków na 2012 r. z części 83 budżetu państwa miały środki przeniesione z następujących pozycji rezerw celowych:

- poz. 4 – środki w kwocie 291.539,3 tys. zł (53,4% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomoc osobom poszkodowanym w wyniku klęsk żywiołowych, stabilizację osuwisk w ramach Projektu „Osłona Przeciwsuwiskowa” oraz realizację projektów w ramach „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”;
- poz. 26 – środki w kwocie 27.620,1 tys. zł (5,1% zwiększeń z rezerw celowych), z czego: 20.439,3 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, 7.057,7 tys. zł na zakup podręczników w ramach programu „Wyprawka szkolna” oraz 123 tys. zł na wypłatę jednorazową zasiłków losowych dla dzieci i uczniów na cele edukacyjne;
- poz. 34 – środki w kwocie 25.717,8 tys. zł (4,7% zwiększeń z rezerw celowych), z czego: 13.077,1 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, 4.403,2 tys. zł na dofinansowanie realizacji zadań własnych powiatów w zakresie osiągania standardów w domach pomocy społecznej, 4.275 tys. zł na dofinansowanie zadań własnych w opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, 1.793,6 tys. zł na dofinansowanie zadań własnych w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, 1.190,7 tys. zł na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych z pomocy społecznej, 807,9 tys. zł na dofinansowanie działalności zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, 170,4 tys. zł na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczenia z funduszu alimentacyjnego;
- poz. 25 – środki w kwocie 25.125,9 tys. zł (4,6% zwiększeń z rezerw celowych), z czego: 10.448,4 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłat zasiłków w ramach pomocy społecznej, 8.905,9 tys. zł na realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 3.268,8 tys. zł na dofinansowanie zadania (tj. wypłatę dodatków w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku), 1.713,1 tys. zł na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 785,5 tys. zł na wynagrodzenie za sprawowanie opieki

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 718.

oraz 4,3 tys. zł na zasiłki celowe i udzielenie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt na terytorium RP.

Udział pozostałych zwiększeń planowanych wydatków w części 85/12 środkami przeniesionymi z poszczególnych pozycji rezerw celowych nie przekraczał odrębnie 4% zwiększeń ogółem dokonanych z części 83 budżetu państwa.

W 2012 r. dokonano 15 przeniesień pomiędzy wydatkami majątkowymi i bieżącymi, które skutkowały zwiększeniem planu wydatków majątkowych o kwotę 159,7 tys. zł. Zmiany planu wydatków majątkowych – za wyjątkiem 3 zmian – zostały dokonane zgodnie z wymogami określonymi w art. 171 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych²¹. W 3 przypadkach nie poinformowano Ministra Finansów o dokonaniu przeniesień wydatków polegających na zwiększeniu wydatków majątkowych w rozdz. 85132.

W planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. zaplanowano wydatki na finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 32.686 tys. zł, z tego: §§ z czwartą cyfrą „8” – 8.951 tys. zł i §§ z czwartą cyfrą „9” – 7.392 tys. zł. W trakcie roku zwiększono planowane wydatki o kwotę 2.889,4 tys. zł, z tego: §§ z czwartą cyfrą „1” – 1.639,8 tys. zł, §§ z czwartą cyfrą „2” – 28,6 tys. zł, §§ z czwartą cyfrą „9” – 1.221 tys. zł. Skontrolowane zmiany planu wydatków na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE (§§ z czwartą cyfrą „9”) zostały dokonane zgodnie z wymogami określonymi w art. 171 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 73-77, 421-438, 479-482, 507, 539-546, 577-616, 618-619, 702, 800-803, 960-1021, 1328-1344, 1542-1631)

W planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. oraz Zarządzeniem Nr 24/12 Dyrektora Generalnego MUW z dnia 3 kwietnia 2012 r. ustalono wydatki MUW jako dysponenta trzeciego stopnia środków budżetowych w kwocie 71.979 tys. zł. W trakcie roku budżetowego zwiększono planowane wydatki MUW ogółem o 8.076 tys. zł środkami przeniesionymi z 13 pozycji rezerw celowych budżetu państwa (część 83). Ponadto, w trakcie roku budżetowego dokonano przeniesień planowanych wydatków między podziałkami klasyfikacji budżetowej (przeniesienia planowanych wydatków pomiędzy dysponentem głównym a dysponentem środków budżetowych trzeciego stopnia) o kwotę per saldo /+2.722,1 tys. zł. W wyniku wyżej opisanych zmian planowane wydatki MUW na 2012 r. ustalono w ostatecznej wysokości 82.777,1 tys. zł.

W 2012 r. plan wydatków MUW zwiększono środkami przeniesionymi z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę ogółem 8.178,1 tys. zł. Stopień zwiększenia planowanych wydatków w MUW na 2012 r. środkami przeniesionymi z rezerw celowych zwiększył się w porównaniu do roku poprzedniego o 10 % (w 2011 r. z rezerw celowych przeniesiono środki w łącznej kwocie 7.437 tys. zł). Największy udział w ogólnej kwocie zwiększeń planowanych wydatków na 2012 r. z części 83 budżetu państwa miały środki przeniesione z następujących pozycji rezerw celowych:

- poz. 16 – środki w kwocie 2.984,1 tys. zł (36,5% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa;
- poz. 9 – środki w kwocie 1.830,4 tys. zł (22,7% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na funkcjonowanie Centrum Powiadamiania Ratunkowego działającego przy MUW;
- poz. 4 – środki w kwocie 1.143,8 tys. zł (14,2% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań związanych z audytem wdrożeniowym metody PRINCE 2 w „Programie ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” oraz szkolenie dyrektorów i kierowników z instytucji realizujących inwestycje, na realizację zadania pn. „Zakup oprogramowania niezbędnego do zarządzania projektami realizowanymi w ramach „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” wraz z wsparciem technicznym oraz szkoleniem użytkowników” oraz realizację projektów w ramach „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”;
- poz. 73 – środki w kwocie 738,3 tys. zł (9,1% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na dofinansowanie wydatków na ubezpieczenie społeczne

²¹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

pracowników Państwowej Straży Rybackiej oraz pracowników MUW, w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej o 2%;

- poz. 41 – środki w kwocie 622 tys. zł (7,7% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami;
- poz. 22 – środki w kwocie 369 tys. zł (4,6% zwiększeń z rezerw celowych) z przeznaczeniem na utrzymanie lotniczego przejścia granicznego w Krakowie, w tym na zakup sprzętu i urządzeń do kontroli dla służb granicznych w lotniczym przejściu granicznym w Krakowie.

Udział pozostałych zwiększeń planowanych wydatków MUW środkami przeniesionymi z poszczególnych pozycji rezerw celowych nie przekraczał odrębnie 2% zwiększeń ogółem dokonanych z części 83 budżetu państwa.

Badaniem objęto zmiany w planie dochodów i wydatków MUW w paragrafach płacowych (§§ 401, 402, 411, 412) oraz paragrafach majątkowych przekraczające kwotę 100 tys. zł. Dysponent części 85/12 upoważnił kierownika jednostki budżetowej (MUW) do dokonywania przeniesień wydatków w obrębie jednego rozdziału, z wyłączeniem wydatków majątkowych oraz przeniesień, które mogą zmniejszać lub zwiększać wydatki na uposażenia, wynagrodzenia osobowe pracowników i wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (z wyjątkiem przeniesień celem dokonania wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Zmian w planie dochodów i wydatków MUW dokonywano w ramach ww. upoważnienia Wojewody Małopolskiego. W przypadku zmian w paragrafach płacowych, w 3 przypadkach projekt zarządzenia Wojewody Małopolskiego (zarządzenia: nr 261/12 z 16 lipca 2012 r., nr 531/12 z 14 grudnia 2012 r., nr 550/12 z 21 grudnia 2012 r.) dotyczący zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego sporządzony został przez Wydział Certyfikacji i Administracji MUW (tj. dysponenta trzeciego stopnia środków budżetowych).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym MUW ustalonym zarządzeniem Wojewody Małopolskiego nr 265/10 z 29 czerwca 2012 r. do zakresu działania Wydziału Finansów i Budżetu MUW należy m.in. załatwianie kompleksu spraw związanych z wykonywaniem przez Wojewodę funkcji dysponenta głównego dla części 85/12, w tym obsługi finansowo – księgowej. Zgodnie z Regulaminem wewnętrznym Wydziału Finansów i Budżetu MUW, zatwierdzonym przez Dyrektora Generalnego MUW, do zadań Wydziału Finansów i Budżetu MUW należy m.in. opracowywanie projektów zarządzeń Wojewody w sprawie zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody w związku z decyzjami Ministra Finansów, przeniesieniami planowanych wydatków między rozdziałami i paragrafami oraz zmianie w podziale dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego.

Według wyjaśnień Małgorzaty Bywanis – Jodlińskiej – Dyrektora Generalnego MUW, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu (§ 52 ust. 1) projekty aktów prawnych wojewody, z wyjątkiem aktów nadzoru opracowują dyrektorzy właściwych merytorycznie wydziałów oraz (§ 53 ust. 1) projekty rozporządzeń i zarządzeń Wojewody wymagają uzgodnienia z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi, a w szczególności z: Wydziałem Certyfikacji i Administracji, jeżeli dotyczą budżetu Urzędu lub innych zagadnień finansowych w zakresie zadań dysponenta trzeciego stopnia. Mając na uwadze powyższe Wydział Certyfikacji i Administracji MUW opracował Zasady przygotowywania projektów zarządzeń dotyczących zmian w planie dochodów i wydatków MUW w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, zaakceptowane w dniu 23 kwietnia 2012 r. przez Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru MUW. Według tych zasad Wydział Certyfikacji i Administracji MUW przygotowuje zarówno projekty zarządzeń Dyrektora Generalnego MUW w sprawie zmian w planie dochodów i wydatków budżetu MUW, zgodnie z udzielonym Dyrektorowi Generalnemu upoważnieniem, jak i projekty zarządzeń Wojewody w sprawie zmian w planie dochodów i wydatków budżetu MUW dotyczących wynagrodzeń osobowych pracowników i wynagrodzeń osobowych członków korpusu służby cywilnej.

(dowód: akta kontroli str. 421-438, 483-485, 502-518, 531-538, 1542-1631)

Z przyznanej z rezerw celowych kwoty 545.739,3 tys. zł wykorzystano 525.954,2 tys. zł, tj. 96,4%. Główną przyczyną niepełnej realizacji było niewykorzystanie środków w kwocie 6.027,3 tys. zł z poz. 34 rezerw celowych budżetu państwa m.in. w związku z rezygnacją

jednostek samorządu terytorialnego z zapotrzebowanych środków finansowych, z uwagi na brak wkładu własnego na pieczę zastępczą oraz w związku z mniejszym zapotrzebowaniem złożonym przez gminy na wypłatę zasiłków okresowych i stałych, w związku z mniejszą liczą osób uprawnionych do pobierania zasiłku. W wyniku badania wykorzystania środków przeniesionych z rezerw celowych w kwocie 44.214,5 tys. zł, tj. 8,1% ogólnej kwoty środków z rezerw celowych, które zwiększyły wydatki w części 85/12 (w tym 2.597,4 tys. zł środków wydatkowanych przez dysponenta trzeciego stopnia, tj. 31,8% ogólnej kwoty środków z rezerw celowych, które zwiększyły wydatki dysponenta trzeciego stopnia) ustalono, że zwiększenia te wynikały z potrzeb jednostki i przeznaczone zostały na realizację zadań, w tym m. in. na:

- Odbudowę drogi wojewódzkiej nr 965 na terenie Gminy Drwinia ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4), na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 2.899,1 tys. zł;
- Odbudowę drogi Wał lewy w Borzęcinie oraz Odbudowę drogi Wał prawy w Borzęcinie ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4), na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 4.347,9 tys. zł;
- „Budowę strażnicy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej wraz z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej nr 1 w Nowym Sączu” ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 69) – 3.300 tys. zł;
- Usuwanie szkód powodziowych na potoku Sudół w m. Biała Niżna, Grybów gm. Grybów, pow. Nowosądecki ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4) na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – 3.135,2 tys. zł;
- „Przebudowę ciągu dróg powiatowych nr 1445 K Muchówka – Porąbką Iwkowska, 2075 K Lipnica Murowana – Żegocina, 2095 K Trzciana – Łąka Górna” ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 70) w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój” – 1.000 tys. zł;
- Przebudowę ciągu dróg powiatowych nr 1307 K Swarzów-Mędrzechowice-Delastowice na odcinku Swarzów-Mędrzechowice oraz drogi powiatowej nr 1314 K Poborze – Smęgorzów ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 70) w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój” – 1.000 tys. zł;
- dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr 93/2012 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 26) – 6.533,5 tys. zł;
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 26) – 19.401,4 tys. zł;
- wypłatę odszkodowań w związku z obowiązkiem wynikającym z przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o uregulowaniu stanu prawnego niektórych nieruchomości pozostających we władaniu Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 43) dla Parafii Prawosławnej Opieki Matki Bożej w Bielance i Parafii Prawosławnej p.w. św. Michała Archanioła w Wysowej Zdroju – ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 16) - 1.475,1 tys. zł (dysponent trzeciego stopnia);
- zadania związane z realizacją „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 4) – 1.122,4 tys. zł (dysponent trzeciego stopnia).

(dowód: akta kontroli str. 15-72, 78-91, 421-438, 483-501, 767-773, 776-791, 793-797, 951-956, 1633-1637)

Z przyznanej z rezerwy ogólnej kwoty 120 tys. zł wykorzystano 120 tys. zł, tj. 100%. W wyniku szczegółowego badania 100% tej kwoty stwierdzono, że została ona wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem: 50 tys. zł na sfinansowanie zadania „Wykonanie niezbędnych prac zabezpieczających przy zabytkowym drewnianym budynku strzelnicy,

usytuowanym w Krakowie przy ul. Królowej Jadwigi 220” i 70 tys. zł na udzielenie pomocy rodzinom ofiar katastrofy kolejowej, która miała miejsce w dniu 3 marca 2012 r. w Szczekocinach.

(dowód: akta kontroli str. 775, 798-799)

W 2012 r. Wojewoda Małopolski rzetelnie prowadził gospodarkę środkami pieniężnymi, a zasilanie rachunków bankowych dysponentów niższego stopnia oraz przekazywanie dotacji przebiegało zgodnie z ustalonym harmonogramem (po zmianach) i w terminach zapewniających bieżące finansowanie zadań. Niewykorzystane w 2012 r. środki budżetowe w części 85/12 – województwo małopolskie, w łącznej kwocie 6.673 tys. zł zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący wydatków budżetu państwa w terminach określonych w § 16 ust. 7 pkt 2 i ust. 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa²².

(dowód akta kontroli str. 1382-1403)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następującą nieprawidłowość, która jednak nie miała wpływu na planowanie wydatków budżetowych.

W 3 przypadkach nie poinformowano Ministra Finansów o dokonaniu przeniesień wydatków majątkowych polegających na zwiększeniu wydatków majątkowych w rozdz. 85132:

- na kwotę 3,5 tys. zł na podstawie Zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 291/12 z 6 sierpnia 2012 r.;
- na kwotę 9,2 tys. zł na podstawie Zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 403/12 z 15 października 2012 r.;
- na kwotę 2,5 tys. zł na podstawie Zarządzenia Wojewody Małopolskiego Nr 478/12 z 21 listopada 2012 r.

Zgodnie z art. 171 ust. 3 ustawy o finansach publicznych przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych jednorazowo o kwotę powyżej 100 tys. zł wymaga zgody Ministra Finansów, a o przeniesieniach wydatków majątkowych dokonanych poniżej tej kwoty dysponenti części budżetowych informują niezwłocznie Ministra Finansów.

Z wyjaśnień Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu MUW – Ewy Małysy wynika, że przyczyną nie poinformowania Ministra Finansów o dokonaniu przeniesień wydatków majątkowych w rozdz. 85132 ww. 3 przypadkach było niedopełnienie obowiązku przez mało doświadczonego pracownika Wydziału. Dokonane zmiany zostały jednak wprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, w granicach upoważnienia i ujęte w sprawozdaniach budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 775, 798-799)

Ocena częściowa

Zgłoszone przez dysponenta części 85/12 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Stwierdzona nieprawidłowość miała jedynie charakter formalny i nie wpłynęła na ocenę prawidłowości planowania wydatków budżetowych.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w części 85/12 wydatki wyniosły 2.296.485,9 tys. zł, tj. 97,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one niższe o 86.820 tys. zł, tj. o 3,6%.

Różnica pomiędzy planowanymi, a wykonanymi w 2012 r. wydatkami w części 85/12 wyniosła 49.759,5 tys. zł, w tym:

- 32.743,8 tys. zł nie wykorzystano w dziale 852 – Pomoc społeczna, w tym:
 - 21.322,9 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia

²² Dz. U. 245, poz. 1637

- emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (w tym 21.322,8 tys. zł w § 2010). Środki w łącznej kwocie 15.834,9 tys. zł zostały zablokowane, z tego:
- a) środki w kwocie 8.499,2 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 528/12 z 14 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami w realizacji zadania na wypłatę świadczeń rodzinnych;
 - b) środki w kwocie 2.217 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 530/12 z 14 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami w realizacji zadania na wypłatę świadczeń rodzinnych;
 - c) środki w kwocie 4.161 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z mniejszą liczbą świadczeniobiorców ubiegających się o wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - d) środki w kwocie 957,7 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 552/12 z 24 grudnia 2012 r., w związku z mniejszą liczbą świadczeniobiorców ubiegających się o wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 5.250,5 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (w tym 5.250,3 tys. zł w § 2030) oraz 3.694 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 85295 (w tym: 1.872,3 tys. zł w § 2010 oraz 1.821,5 tys. zł w § 2030). Środki w łącznej kwocie 5.231,8 tys. zł zostały zablokowane, z tego:
 - a) środki w kwocie 5.197,1 tys. zł (rozdz. 85214, § 2030) pochodzące z poz. 34 rezerw celowych budżetu państwa, przeznaczone na dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, zgodnie z postanowieniami art. 147 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej²³, zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 528/12 z 14 grudnia 2012 r., w związku z mniejszym zapotrzebowaniem złożonym przez jednostki samorządu terytorialnego;
 - b) środki w kwocie 34,7 tys. zł (rozdz. 85214, § 2030) pochodzące z poz. 34 rezerw celowych budżetu państwa i przeznaczone na dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa, zgodnie z postanowieniami art. 147 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku ze zmniejszającą się liczbą osób uprawnionych do pobierania zasiłku okresowego;
 - 9.761,7 tys. zł nie wykorzystano w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w tym: 4.120,1 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 01008 – Melioracje wodne (z tego: 2.109 tys. zł w § 6519 oraz 2.011 tys. zł w § 6510) oraz 2.554,3 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 01022 – Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego (w tym 1.147,8 tys. zł w § 4590);
 - 1.812,4 tys. zł nie wykorzystano w dziale 600 – Transport i łączność, w tym: 680,1 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 60016 – Drogi publiczne gminne (680,1 tys. zł w § 6330) oraz 403,6 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 60031 – Przejścia graniczne (w tym 400 tys. zł w § 2830). Środki w kwocie 620 tys. zł w rozdz. 60016 § 6330 pochodzące z poz. 23 rezerw celowych budżetu państwa, przeznaczone na realizację Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – Etap IV 2012 – 2015, zablokowano na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 530/12 z 14 grudnia 2012 r., w związku ze stwierdzonym nadmiarem środków. Środki w kwocie 400 tys. zł w rozdz. 60031 § 2830 pochodzące z poz. 22 rezerw celowych budżetu państwa, przeznaczone na zadania z zakresu bieżącego utrzymania lotniczego przejścia granicznego w Krakowie, zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 530/12 z 14 grudnia 2012 r. w związku z brakiem możliwości wydatkowania środków z powodu niepodpisania umowy przez Zarząd Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków – Balice Sp. z o.o.;

²³ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

- 1.686,4 tys. zł nie wykorzystano w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, w tym: 1.568,5 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 85415 – Pomoc materialna dla uczniów (w tym 1.568,2 tys. zł w § 2030). Środki w łącznej kwocie 679,2 tys. zł pochodzące z poz. 26 rezerw celowych budżetu państwa zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 528/12 z 14 grudnia 2012 r., z tego:
 - a) środki w kwocie 4 tys. zł przeznaczone na wypłatę jednorazowych zasiłków losowych dla dzieci i uczniów na cele edukacyjne w ramach Rządowego programu pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne w 2012 r. zostały zablokowane w związku z dokonaniem zwrotu środków finansowych przez Gminę Radgoszcz;
 - b) środki w kwocie 151,2 tys. zł przeznaczone na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty²⁴ zostały zablokowane w związku niewykorzystaniem środków zgłoszonym przez Małopolskiego Kuratora Oświaty w oparciu o przedłożone przez gminy niższe zapotrzebowanie;
 - c) środki w kwocie 524 tys. zł przeznaczone na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” zostały zablokowane w związku z oszczędnościami w wydatkach zgłoszonymi przez Małopolskiego Kuratora Oświaty w oparciu o przedłożone przez gminy niższe zapotrzebowanie;
- 1.069,4 tys. zł nie wykorzystano w dziale 853 – Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej, w tym: 1.033,6 tys. zł nie wykorzystano w rozdz. 85305 – Żłobki (w tym 979,6 tys. zł w § 6330). Środki w kwocie 971,7 tys. zł (rozdz. 85305 § 6330) pochodzące z poz. 58 rezerw celowych budżetu państwa przeznaczone na dofinansowanie zadań własnych, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat²⁵, w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”, zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 427/12 z 24 października 2012 r. w związku z rezygnacją Gminy Radgoszcz z realizacji zadania, z powodu braku w 2012 r. w budżecie gminy środków na pokrycie wkładu własnego inwestycji oraz w związku z oszczędnościami przetargowymi na realizacji zadania. Blokada dotyczyła kwoty nierozdysponowanej, ponieważ plan wydatków dla Gminy Radgoszcz został zmniejszony zarządzeniami Wojewody Małopolskiego nr 253/12 z 10 lipca 2012 r. i 369/12 z 27 września 2012 r.

Największych wydatków dokonano w 4 działach klasyfikacji budżetowej, w których zrealizowane wydatki w kwocie 1.884.989,6 tys. zł stanowiły 82,1% wydatków wykonanych w 2012 r., w części 85/12. Dotyczyło to wydatków w następujących działach:

- 852 – Pomoc społeczna, w którym wydatkowano 1.123.216,4 tys. zł (48,9% wydatków ogółem), tj. 97,2% planu po zmianach, w tym:
 - 835.764,2 tys. zł (tj. 97,5% planu po zmianach) w rozdz. 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (środki przeznaczono m.in. na: wypłatę 5.702.345 świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na koszty obsługi – np. wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenie roczne, pochodne od wynagrodzeń i koszty rzeczowe. W 2011 r. w rozdz. 85212 m.in. na wypłatę 6.811.121 świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi – np. wynagrodzenia osobowe pracowników, koszty rzeczowe wydatkowano 844.980,7 tys. zł);
 - 89.266,6 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 85202 – Domy pomocy społecznej (środki przeznaczono na utrzymanie 4.034 (średniomiesięcznie) miejsc dla osób z decyzjami sprzed 2004 r. w 84 domach pomocy społecznej w 22 powiatach woj. małopolskiego. W 2011 r. na utrzymanie 4.037 (średniokwartalnie)

²⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

²⁵ Dz. U. Nr 45, poz. 235 ze zm.

- miejsc dla osób z decyzjami sprzed 2004 r. w 84 domach pomocy społecznej w 22 powiatach woj. małopolskiego przeznaczono 88.809,1 tys. zł);
- 46.285,9 tys. zł (tj. 98,3% planu po zmianach) w rozdz. 85216 – Zasiłki stałe (środki przeznaczono na wypłatę przez gminy zasiłków stałych – w 2012 r. jednostki samorządu terytorialnego wypłaciły 126.513 świadczeń. W 2011 r. na wypłatę 128.091 zasiłków stałych przeznaczono 36.212,1 tys. zł);
 - 42.034,8 tys. zł (tj. 91,9% planu po zmianach) w rozdz. 85295 – Pozostała działalność (środki przeznaczono m.in. na: dofinansowanie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 34.723,4 tys. zł – w 2012 r. programem objęto 109.524 osoby. W 2011 r. na dofinansowanie realizacji tego programu wydatkowano 33.733 tys. zł – w 2011 r. programem objęto 116.977);
 - 32.175,1 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach) w rozdz. 85219 – Ośrodki pomocy społecznej (środki przeznaczono na: dofinansowanie utrzymania ośrodków pomocy społecznej, w tym na wypłatę dodatków w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku oraz na dofinansowanie realizacji przez ośrodki pomocy społecznej, zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2011 r. na dofinansowanie utrzymania ośrodków pomocy społecznej, w tym na wypłatę dodatków w wysokości 250 zł miesięcznie na pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, realizującego pracę socjalną w środowisku oraz wypłatę wynagrodzenia przyznanego opiekunowi przez sąd opiekuńczy za sprawowanie opieki wydatkowano 29.833 tys. zł);
 - 29.855,2 tys. zł (tj. 99,4% planu po zmianach) w rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia (środki przeznaczone na: finansowanie kosztów utrzymania 2.518 miejsc w środowiskowych domach samopomocy województwa małopolskiego (1.501 miejsc w gminnych śds i 1.017 w powiatowych śds) i na osiągnięcie przez te ośrodki wymaganych standardów oraz na dofinansowanie kosztów utrzymania 985 miejsc w ośrodkach wsparcia – klubach samopomocy, o których mowa w art. 51 ust. 4 w związku z art. 106 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w ramach programu „Prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób w podeszłym wieku i młodzieży”. W 2011 r. na finansowanie kosztów utrzymania miejsc w środowiskowych domach samopomocy w gminach (1.384 miejsc) i powiatach (1.052 miejsc) oraz na dofinansowanie rozwoju infrastruktury tych ośrodków wydatkowano 27.093,4 tys. zł);
 - 29.094,3 tys. zł (tj. 84,7% planu po zmianach) w rozdz. 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (środki przeznaczono na wypłatę 119.644 zasiłków okresowych. W 2011 r. na wypłatę 117.710 zasiłków okresowych przeznaczono 25.450,3 tys. zł);
- 600 – Transport i łączność, w którym wydatkowano 303.378,1 tys. zł (13,2% wydatków ogółem), tj. 99,4% planu po zmianach, w tym:
- 232.531,4 tys. zł (tj. 99,7% planu po zmianach) w rozdz. 60078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych (środki przeznaczono na: zadania inwestycyjne związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – 148.297,7 tys. zł oraz na wydatki bieżące gmin i powiatów związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych. W 2011 r. na zadania inwestycyjne związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych wydatkowano 140.129,5 tys. zł);
 - 42.785,8 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 60003 – Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe (środki przeznaczono na sfinansowanie ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych, wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego – Dz. U. z 2012, poz. 1138 ze zm. – w 2012 r. sprzedano 1.536.766 szt. biletów ulgowych. W 2011 r. na sfinansowanie ww. ustawowych uprawnień wydatkowano 35.748,5 tys. zł – w 2011 r. sprzedano 1.417.775 biletów ulgowych);
 - 13.065,9 tys. zł (tj. 95,1% planu po zmianach) w rozdz. 60016 – Drogi publiczne gminne (środki przeznaczono na: realizację zadań przez gminy w ramach

- Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój – 7.123,1 tys. zł oraz na realizację zadań w ramach IV etapu Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego 2012 – 2015 – 5.942,8 tys. zł. W 2011 r. na realizację zadań przez gminy w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 wydatkowano 35.797,5 tys. zł, a na realizację zadań w ramach III etapu Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego wydatkowano 3.522,5 tys. zł);
- 7.297 tys. zł (tj. 99,9% planu po zmianach) w rozdz. 60014 – Drogi publiczne powiatowe (środki przeznaczone na: realizację zadań przez powiaty w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój – 7.146 tys. zł oraz na realizację zadań w ramach IV etapu Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego 2012 – 2015 – 151 tys. zł. W 2011 r. na realizację zadań przez powiaty w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 wydatkowano 35.797,5 tys. zł, a na realizację zadań w ramach III etapu Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego wydatkowano 2.144,8 tys. zł);
- 851 – Ochrona zdrowia, w którym wydatkowano 293.606,2 tys. zł (12,8% wydatków ogółem), tj. 99,9% planu po zmianach, w tym:
- 138.355,9 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 85141 – Ratownictwo medyczne (środki przeznaczone na finansowanie zadań 109,5 podstawowych i specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego – w okresie od 1 do 30 czerwca 2012 r. 2 czasowe zespoły podstawowe, od 1 lipca do 30 września 2012 r. 0,5 czasowego specjalistycznego zespołu oraz od 1 listopada do 31 grudnia 2012 r. 0,5 czasowego podstawowego zespołu w Małopolsce zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym²⁶. W 2011 r. na sfinansowanie zadań 108 podstawowych i specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego – od lipca 2011 r. dodatkowo 3 czasowe zespoły podstawowe wydatkowano 133.553,8 tys. zł);
 - 87.837,9 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 85156 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego (środki przeznaczone na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za 141.384 bezrobotnych oraz za 1.020 uczniów i dzieci. W 2011 r. na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za 130.316 bezrobotnych oraz za 927 uczniów i dzieci wydatkowano 78.929,1 tys. zł);
 - 63.462,7 tys. zł (tj. 99,8% planu po zmianach) w rozdz. 85132 – Inspekcja Sanitarna (środki przeznaczone na funkcjonowanie inspekcji sanitarnej na terenie województwa małopolskiego, w tym: 51.333,6 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne (§§ 401-412) oraz 721,5 tys. zł na zadania inwestycyjne);
- 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa wydatkowano 164.788,9 tys. zł (7,2% wydatków ogółem), tj. 99,8% planu po zmianach, w tym:
- 144.586,4 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 75411 – Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej (środki przeznaczone na funkcjonowanie powiatowych komend PSP – na wydatki bieżące);
 - 18.149,3 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 75410 – Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej (środki przeznaczone na funkcjonowanie Komendy Wojewódzkiej PSP w Krakowie, z tego: 6.935,14 tys. zł na wynagrodzenia, uposażenia i pozostałe należności funkcjonariuszy wraz z pochodnymi (§§ 401 – 412) oraz 8.511,8 tys. zł na zadania inwestycyjne);
 - 1.133,4 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 75478 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych (środki przeznaczone na wydatki bieżące – 447,4 tys. zł oraz zadania inwestycyjne – 686 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 577-610, 698-710)

W 2012 r. MUW (dysponent trzeciego stopnia środków budżetowych) zrealizował wydatki w kwocie 81.832,8 tys. zł, tj. na poziomie: 98,9% planu po zmianach (82.777,1 tys. zł). Wydatki MUW jako dysponenta trzeciego stopnia stanowiły 3,6% wydatków dysponenta

²⁶ Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

części 85/12. Różnica pomiędzy planowanymi, a wykonanymi w 2012 r. wydatkami MUW wyniosła 944,3 tys. zł, w tym m.in.:

- 328,4 tys. zł nie wykorzystano w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie, w tym: 82,29 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne, 81,1 tys. zł na zakup materiałów i wyposażenia, 40 tys. zł na zakup usług remontowych, 32,7 tys. zł na zakup usług pozostałych, 29,7 tys. zł na zakup energii;
- 275,3 tys. zł nie wykorzystano w rozdziale 71014 – Opracowania geodezyjne i kartograficzne na zakup usług pozostałych. Środki w kwocie 34,5 tys. zł (w rozdz. 71014, § 4300) zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami powstałymi w wyniku braku realizacji zleconych prac przez wykonawców oraz w związku z długotrwałą procedurą związaną z realizacją prac geodezyjnych.
- 202,8 tys. zł nie wykorzystano w rozdziale 75495 – Pozostała działalność, w tym: 94,6 tys. zł na zakup usług pozostałych, 52 tys. zł na opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej. Niewykorzystanie środków w rozdz. 75495 wynikało z niewykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z utrzymaniem i funkcjonowaniem systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju, w związku ze zrealizowaniem mniejszej liczby szkoleń na operatorów numerów alarmowych oraz braku przejścia Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego na planowany System Łączności SI, który miał połączyć wszystkie powiaty województwa małopolskiego. Środki w łącznej kwocie 179,4 tys. zł pochodzące z poz. 9 rezerw celowych budżetu państwa zostały zablokowane, z tego:
 - środki w kwocie 97,1 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 528/12 z 14 grudnia 2012 r.: § 4170 – 14 tys. zł, § 4260 – 14,5 tys. zł, § 4300 – 20 tys. zł, § 4350 – 1,9 tys. zł, § 4360 – 4,7 tys. zł, § 4370 – 42 tys. zł;
 - środki w kwocie 82,3 tys. zł zostały zablokowane na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r.: § 4170 – 2 tys. zł, § 4300 – 68 tys. zł, § 4350 – 1,6 tys. zł, § 4360 – 0,7 tys. zł, § 4370 – 10 tys. zł.

Największych wydatków dokonano w dziale 750 – Administracja publiczna, w którym zrealizowano wydatki w kwocie 69.768,1 tys. zł (85,3% wydatków ogółem wykonanych w 2012 r.), tj. 99,5% planu po zmianach, w tym:

- 69.111,5 tys. zł (tj. 99,5% planu po zmianach) w rozdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie;
- 304,2 tys. zł (tj. 99,6% planu po zmianach) w rozdz. 75095 – Pozostała działalność;
- 300,6 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach) w rozdz. 75078 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Ponadto, w dziale 600 – Transport i łączność wydatkowano 3.332,6 tys. zł (4,1% wydatków ogółem), tj. 99,9% planu po zmianach, w tym w rozdz. 60031 – Przejścia graniczne 3.318,6 tys. zł (tj. 99,9% planu po zmianach).

(dowód: akta kontroli str. 577-610, 698-712)

Badaniem objęto wydatki w wysokości 197.461,5 tys. zł, tj. 8,6% wydatków części 85/12. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, dysponent części 85/12 oraz MUW (dysponent trzeciego stopnia) dokonywali wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Objęte badaniem środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na:

- „Budowę strażnicy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej wraz z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej nr 1 w Nowym Sączu” – 5.300 tys. zł (w tym 3.300 tys. zł z poz. 69 rezerw celowych budżetu państwa);
- na finansowanie zadań 109,5 podstawowych i specjalistycznych zespołów ratownictwa medycznego – w okresie od 1 do 30 czerwca 2012 r. 2 czasowe zespoły podstawowe, od 1 lipca do 30 września 2012 r. 0,5 czasowego specjalistycznego zespołu oraz od 1 listopada do 31 grudnia 2012 r. 0,5 czasowego podstawowego zespołu w Małopolsce zgodnie z art. 49 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym – 138.355,9 tys. zł;

- zadania realizowane w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym na specjalistyczne ośrodki wsparcia i programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie (rozdz. 85205 § 2110 – 1.045,5 tys. zł) oraz na dofinansowanie realizacji przez ośrodki pomocy społecznej zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (rozdz. 85219 § 2030 - 2.142,8 tys. zł) łącznie 3.188,3 tys. zł
 - realizację wydatków wynikających z zawartych umów zlecenia i o dzieło (dysponent trzeciego stopnia) – 365,9 tys. zł (w tym 49 tys. zł wydatków w ramach realizacji zadań związanych z „Programem ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”);
 - cele związane z funkcjonowaniem i realizacją zadań MUW (dysponent trzeciego stopnia) w łącznej kwocie 3.468,9 tys. zł, w tym na:
 - bieżące funkcjonowanie Urzędu²⁷ – 1.980,3 tys. zł;
 - zakup sprzętu informatycznego – 481,3 tys. zł;
 - zakup innego sprzętu wykorzystywanego w MUW – 589,5 tys. zł, w tym zakup urządzeń do obsługi korespondencji za łącznie 356,1 tys. zł oraz samochodu osobowego za 99,5 tys. zł;
 - zakup licencji na oprogramowanie wykorzystywane w MUW (358 tys. zł) oraz aktualizacji programu SIP Lex (59,8 tys. zł);
 - wydatki majątkowe na modernizację budynków MUW w Krakowie i Nowym Sączu w łącznej kwocie 2.057,1 tys. zł, w tym na:
 - prace budowlano-konserwatorskie w budynku MUW w Nowym Sączu obejmujące ocieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu, prace budowlano-konserwatorskie elewacji, remont dachu (malowanie i wymianę części skorodowanego pokrycia) – 914,9 tys. zł;
 - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynku MUW w Nowym Sączu (z uwagi na zły stan techniczny) – 412,3 tys. zł;
 - modernizację pomieszczeń w budynku biurowym MUW w Krakowie przy ul. Worcella obejmujący przebudowę pomieszczeń parteru, II piętra w skrzydle północnym od ul. Worcella 7, w tym m.in. wymianę stolarki, szpachlowanie, malowanie, posadzki, montaż klimatyzacji, modernizację sieci elektrycznej i teleinformatycznej – 729,9 tys. zł;
 - remont pokrycia dachowego na budynku MUW przy ul. Basztowej w Krakowie – 539,9 tys. zł;
 - wydatki związane z bieżącym utrzymaniem lotniczego przejścia granicznego w Krakowie-Balicach (3.101,1 tys. zł) oraz na wyposażenie placówki Straży Granicznej na tym przejściu m.in. w kamizelki balistyczne i czytniki dokumentów (99 tys. zł);
- oraz na zadania realizowane ze środków z rezerw, co zostało opisane w pkt 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 15-72,78-91, 353-399, 486-501, 767-773, 776-791, 793-797, 849-858, 951-959, 1036-1072, 1142-1148, 1345-1355)

Kontrolą objęto 4 postępowania o zamówienie publiczne na kwotę 3.237,6 tys. zł, wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego, które dotyczyły prac remontowych i modernizacyjnych w obiektach MUW przy ul. Basztowej/Worcella w Krakowie oraz przy ul. Jagiellońskiej w Nowym Sączu. Na realizację tych umów wydatkowano 2.590,4 tys. zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁸. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 92-150)

W badanej próbie 132 dowodów nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi skutkujące koniecznością zapłaty odsetek. W procedurze kontroli finansowej MUW zarządzeniem Dyrektora Generalnego z 27 kwietnia 2012 r.

²⁷ M.in. media, sprząatanie, dozór, usługi pocztowe, podatek od nieruchomości, paliwo, usługi telekomunikacyjne, dostęp do internetu, koszty delegacji, materiały biurowe, usługi serwisowe, szkolenia

²⁸ Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

wprowadzono także obowiązek regulowania zobowiązań z możliwie najmniejszym wyprzedzeniem i – w badanej próbie – od maja niemal do końca listopada 2012 r. nie wystąpiły przypadki przedwczesnego dokonania zapłaty. Zrealizowano w ten sposób wniosek pokontrolny z realizacji kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa. Jedynie w dniach od 29 listopada do 28 grudnia 2012 r. należności na podstawie 13 dowodów w kwocie 1.715,5 tys. zł uregulowano od 13 do 30 dni przed terminem płatności, co według wyjaśnienia Głównego Księgowego MUW – Lucyny Kępy, wynikało z racjonalnego wykorzystania zaplanowanych środków, bowiem niezwłoczne regulowanie zobowiązań w ostatnim miesiącu roku umożliwia wprowadzenie odpowiednich zmian w planie i przeznaczenie uzyskanych oszczędności na inne zadania.

(dowód: akta kontroli str. 1044-1051)

W 2012 r. na dotacje z budżetu Wojewody Małopolskiego wydatkowano 2.028.709,5 tys. zł, co stanowiło 88,3% wydatków ogółem w 2012 r. (2.296.485,9 tys. zł) oraz 95,6% wydatków roku poprzedniego (2.122.456,9 tys. zł). W porównaniu do 2011 r. kwota dotacji była niższa o 93.747,4 tys. zł, tj. o 4,4%.

Na dotacje podmiotowe zaplanowano 550 tys. zł, którą w trakcie roku zwiększono do 1.095 tys. zł. Zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. wprowadzono zarządzeniem Wojewody Małopolskiego nr 162/12 z 9 maja 2012 r. (wydanym na podstawie decyzji Ministra Finansów z 30 kwietnia 2012 r.), zgodnie z którym zwiększono planowane wydatki w rozdz. 01009, § 2580 o kwotę 545 tys. zł, pochodzącą ze środków rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 50) z przeznaczeniem na dotacje podmiotowe dla spółek wodnych na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych szczegółowych. Zrealizowane wydatki wyniosły 1.095 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. kwota dotacji była wyższa o 415 tys. zł, tj. o 61%. Dotacje podmiotowe były przekazywane do podmiotów wskazanych w załączniku nr 8 do ustawy budżetowej na rok 2012 (tj. spółek wodnych). Dotacje przekazano w listopadzie i grudniu 2012 r. Zgodnie z zasadami przyznawania i uruchamiania dotacji z budżetu Wojewody Małopolskiego dla spółek wodnych oraz związków spółek wodnych w 2012 r. z 21 marca 2012 r. podziału kwot dotacji dokonywał Wydział Rolnictwa MUW, w szczególności w oparciu o kryterium uzyskanej kwoty ściągłości składek za okres ostatnich 3 lat (z wyłączeniem nowo powstałych spółek wodnych), dla których kryterium stanowi planowany % ściągłości składek. Anekssem do powyższych zasad z 3 kwietnia 2012 r. wprowadzono zmianę określając, że z uwagi na duży zakres szkód powstałych w wyniku klęski powodzi w 2010 r., wyjątkowo w 2012 r. na obszarach gmin Dąbrowa Tarnowska i Szczucin odstępuje się od warunku dotyczącego uzyskania wymaganej średniej ściągłości składek z ostatnich 3 lat dla spółek wodnych działających na obszarze tych gmin.

Na dotacje celowe zaplanowano w ustawie budżetowej kwotę 1.586.732 tys. zł, którą w trakcie roku zwiększono do 2.073.197 tys. zł, tj. o 30,7%.

Dotacje celowe wyniosły 2.021.651 tys. zł, co stanowiło 97,8% planu po zmianach (2.066.134,3 tys. zł) i 95,5% wydatków roku poprzedniego (2.115.865 tys. zł), z czego:

- 1.867.136,8 tys. zł stanowiły dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego, co stanowiło 97,7% planu po zmianach (1.911.186,7 tys. zł), w tym: 1.638.892,4 tys. zł wydatki bieżące i 228.244,4 tys. zł wydatki majątkowe,
- 154.514,2 tys. zł stanowiły dotacje dla pozostałych jednostek, co stanowiło 99,7% planu po zmianach (154.947,6 tys. zł), w tym: 154.406 tys. zł wydatki bieżące i 108,2 tys. zł wydatki majątkowe.

Na rekompensaty utraconych przez gminy dochodów w podatkach i opłatach lokalnych wykorzystano 368,7 tys. zł (rozdz. 75615, § 2680), co stanowiło 100% planu po zmianach.

Na dotacje z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych wydatkowano 5.594,8 tys. zł (rozdz. 75814, § 2870), co stanowiło 99,9% planu po zmianach.

Dotacje celowe były przekazywane do 368 jednostek. Dotacje celowe (bez wydatków majątkowych) wyniosły 1.793.298,4 tys. zł, z tego:

- 1.269.340,4 tys. zł przeznaczono na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, głównie na sfinansowanie świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – rozdz. 85212 (835.764,2 tys. zł), dla powiatowych komend PSP – rozdz. 75411 (144.586,4 tys. zł), składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego – rozdz. 85156 (87.837,9 tys. zł), finansowanie ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób – rozdz. 60003 (42.785,8 tys. zł);
- 368.286,4 tys. zł przeznaczono na finansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, głównie na domy pomocy społecznej – rozdz. 85202 (88.816,6 tys. zł), usuwanie skutków klęsk żywiołowych (90.506,3 tys. zł) w rozdz. 01078, 40078, 60078, 75478, 80178, 85178, 85278, 85478, 90078, 92178, 92678, zasiłki stałe – rozdz. 85216 (46.285,9 tys. zł), na realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – rozdz. 85295 (34.723,5 tys. zł), na ośrodki pomocy społecznej – rozdz. 85219 (31.385,7 tys. zł), na zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – rozdz. 85214 (29.094,3 tys. zł);
- 440,7 tys. zł przeznaczono na zadania realizowane na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego, w tym m.in. na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych – rozdz. 71035 (430,2 tys. zł);
- 2.102,4 tys. zł przeznaczono na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom i pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (odpowiednio: 17,6 tys. zł, 1.699,7 tys. zł i 385,1 tys. zł);
- 138.355,9 tys. zł przeznaczono na realizację ustawowo określonych zadań bieżących przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych w zakresie ratownictwa medycznego, co stanowiło 100% planu;
- 8.208 tys. zł przeznaczono na działalność Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, co stanowiło 100% planu;
- 5.463,1 tys. zł przeznaczono na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych, co stanowiło 100% planu i 100,3% wydatków roku poprzedniego;
- 774,9 tys. zł przeznaczono na realizację przez Samorząd Województwa Małopolskiego zadań w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich;
- 245 tys. zł przeznaczono na realizację przez Związek Euroregion „Tatry” zadań w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich;
- 50 tys. zł przeznaczono na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przez Urząd Miasta Krakowa;
- 31,6 tys. zł przeznaczono dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Dotacje celowe na wydatki majątkowe wyniosły 228.352,6 tys. zł, z tego:

- 48.351,3 tys. zł przeznaczono na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, głównie dla Samorządu Województwa Małopolskiego na zadania z zakresu usuwania szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – rozdz. 01078 (33.998,1 tys. zł) oraz na zadania realizowane przez Samorząd Województwa Małopolskiego w ramach „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” – w rozdz. 01078 m.in. zadania: „Podwyższenie obwałowań i bulwarów wiślanych w Krakowie Etap 2B do mostu Zwierzynieckiego - zakończenie inwestycji od stopnia Dąbie do stopnia Kościuszko - Rozbudowa lewobrzeżnego wału rzeki Wisły na odcinku od km 71+564-74+310 rzeki Wisły (km 4+580-7+089) w Krakowie” (4.793,4 tys. zł), „Budowa lewobrzeżnego obwałowania rzeki Poprad w km 8+050-8+604 w m. Barcice, gm. Stary Sącz, pow. nowosądecki, woj. małopolskie” (3.005,1 tys. zł), i „Przebudowa

i zabezpieczenie przeciwpowodziowe koryta potoku Wątok w Tarnowie w km 3+275-3+469" (1.139,9 tys. zł);

- 179.893,1 tys. zł przeznaczono na finansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, głównie na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, tj. powódź i osuwiska (153.082,3 tys. zł) w działach 010, 400, 600, 700, 754, 801, 900, 926 (w tym w rozdz. 60078 wydatkowano 148.297,7 tys. zł), na realizację zadań w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój – rozdz. 60014 i 60016 (14.269,1 tys. zł), na realizację IV etapu Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego 2012 – 2015 – rozdz. 60013, 60014, 60016 (6.134,8 tys. zł), utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw w ramach Rządowego Programu wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia „Radosna Szkoła” – rozdz. 80101 (3.980 tys. zł), na realizację zadań w ramach Rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła” (411,7 tys. zł);
- 108,2 tys. zł przeznaczono dla 2 jednostek nie niezaliczanych do sektora finansów publicznych, tj. dla Alumnus Spółka z o.o. (44,3 tys. zł) oraz osoby prowadzącej szkołę (63,9 tys. zł) na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw w ramach Rządowego Programu wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia „Radosna Szkoła”.

Przyznanie dotacji poprzedzały procedury. Przykładowo:

- A. W przypadku zadań w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zasady % podziału dotacji na 2012 r. opracowano przy uwzględnieniu poziomu dochodów na jednego mieszkańca na terenie danej gminy oraz stopy bezrobocia w danym powiecie, ustalając tzw. „wojewódzkie wskaźniki makroekonomiczne”.
- B. W przypadku środków na zasiłki stałe i okresowe podziału dotacji dokonano na podstawie wykonania przez jednostki dotacji za okres styczeń - grudzień 2011 r., z uwzględnieniem wskaźnika wynikającego z limitu wydatków, biorąc pod uwagę analizę wartości wskaźników mających wpływ na realizację zadania. Podziału dotacji dokonano według wskaźnika odpowiednio dla:
 - zasiłków okresowych na poziomie 73,46% od wykonania wydatków jednostek za 2011 r.,
 - zasiłków stałych na poziomie 83,86% od wykonania wydatków jednostek za 2011 r.
- C. W przypadku środków na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny limit wydatków na świadczenia rodzinne oraz świadczenia na fundusz alimentacyjny narzucony jest przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Podział dotacji na poszczególne jednostki dokonywany był na podstawie wykonania wydatków przez jednostki za 2011 r., przy uwzględnieniu wyników dokonywanych analiz wartości wskaźników mających wpływ na realizację zadania, w tym zmian przepisów prawa i zmian sytuacji społeczno – gospodarczej.
- D. W przypadku środków na składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby bezrobotne, dzieci/ młodzież podziału dotacji dokonano na podstawie wykonania dotacji za okres styczeń - grudzień 2011 r., z uwzględnieniem wskaźnika wynikającego z wyliczonego przez Ministerstwo limitu wydatków, biorąc pod uwagę analizę wartości wskaźników mających wpływ na realizację zadania, w tym zmian przepisów prawa i zmian sytuacji społeczno – gospodarczej.
- E. W przypadku środków na działalność środowiskowych domów samopomocy podziału dotacji dokonano według następujących kryteriów:
 - liczba miejsc dotowanych w danym śds,
 - stawka na jedno miejsce dotowane w danym śds.

- F. W przypadku środków przyznawanych w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój” wnioski jednostek ubiegających się dotację w ramach programu, podlegały ocenie według 8 kryteriów.
- G. W przypadku środków przyznawanych na zadania w ramach przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych szczegółowe zasady i tryb udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie tych zadań określały Wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lutego 2012 r. (zmienione Wytycznymi Ministra Administracji i Cyfryzacji z 15 października 2012 r.). W toku kontroli badaniem objęto 21 umów zawartych przez Wojewodę Małopolskiego z jednostkami samorządu terytorialnego i stwierdzono, że zostały one zawarte na podstawie ww. wytycznych.
(dowód: akta kontroli str. 11, 15-30, 400-420, 577-610, 620-699, 713-773, 1648-1805, 1834-1846)

Szczegółową kontrolą objęto 12 spośród 1.757 umów o dotację celową zawartych przez dysponenta części 85/12 z beneficjentami w 2012 r. Łączna wartość umów w badanej próbie wyniosła 139.921,2 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a rozliczenie zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie dokumentacji rozliczeniowej dotacji objętych szczegółową kontrolą ustalono, że w efekcie poniesionych na nie wydatków zrealizowano zaplanowane zadania.

(dowód: akta kontroli str. 15-91, 486-501, 767-773, 776-791, 798-799, 1140-1148)

W 2012 r. wykorzystano środki dotacji na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w łącznej kwocie 19.401,4 tys. zł, tj. 94,9% środków przeniesionych z poz. 26 rezerw celowych (20.439,3 tys. zł). Zarządzeniem Wojewody Małopolskiego nr 528/12 z 14 grudnia 2012 r. zablokowano środki w rozdz. 85415 § 2030 w kwocie 151,2 tys. zł – blokady dokonano na podstawie zgłoszenia Małopolskiego Kuratora Oświaty w oparciu o przedłożone przez gminy niższe zapotrzebowanie. Spośród 15 gminy dla których niewykorzystane kwoty dotacji wynosiły powyżej 10 tys. zł (15 gmin) 14 gmin dokonało zwrotów tych środków terminowo, a 1 gmina (Miasto Oświęcim) dokonała zwrotu po terminie wraz z należnymi odsetkami.

W 2012 r. wykorzystano środki dotacji na zakup podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2012 r. – „Wyprawka szkolna” w łącznej kwocie 6.533,5 zł, tj. 92,6% środków przeniesionych z poz. 26 rezerw celowych (7.057,7 tys. zł). Gminy dla których niewykorzystane kwoty dotacji wynosiły powyżej 10 tys. zł (11 gmin) dokonały zwrotów tych środków terminowo.

Gmina Borzęcin realizująca zadania „Odbudowa drogi Wał lewy w Borzęcinie w km 2+800-2+885, 1+625-2+450, 0+000-1+345” i „Odbudowa drogi Wał prawy w Borzęcinie w km 0+000-0+050, 0+330-0+550, 1+800-1+960” pobrała dotację na realizację tych zadań w wysokości 4.455,2 tys. zł. Dotacja została pobrana w nadmiernej wysokości. Gmina zwróciła nadmiernie pobraną kwotę dotacji w wysokości 107,3 tys. zł wraz z odsetkami w kwocie 2,7 tys. zł.

Niepełne wykorzystanie środków dotacji wystąpiło w przypadku realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Z przyznanej kwoty dotacji 377,0 tys. zł powiaty realizujące programy korekcyjno-edukacyjne nie wykorzystywały 1,5 tys. zł. Środki niewykorzystane zostały zwrócone (przez 11 powiatów). Niepełne wykorzystanie środków dotacji miało również miejsce w przypadku gmin korzystających z dofinansowania realizacji przez ośrodki pomocy społecznej zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Łączna kwota przyznanych dotacji wyniosła 2.202,7 tys. zł, z czego gminy nie wykorzystywały 59,9 tys. zł. Niewykorzystane środki zostały zwrócone (przez 56 gmin).

(dowód: akta kontroli str. 486-501, 767-773)

Zrealizowane wydatki bieżące w części 85/12 wyniosły 244.735,5 tys. zł, tj. 98% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 7.556,9 tys. zł, tj. 3,2%. Dominującą

pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz zakupy towarów i usług. Wydatki na wynagrodzenia²⁹ wyniosły 143.206 tys. zł (99,9% planu po zmianach) i w porównaniu do 2011 r. wzrosły o 1.625,6 tys. zł. Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) wzrosły w porównaniu do 2011 r. o 4.417,8 tys. zł. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał z:

- wzrostu wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego w 2012 r. o kwotę 526,7 tys. zł w stosunku do 2011 r., co wynikało z uzyskania w 2012 r. wyższego dofinansowania z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 9) w stosunku do 2011 r.;
- wzrostu wydatków na pochodne od wynagrodzeń w jednostkach podległych dysponentowi części, co wynikało z uzyskania dofinansowań z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 73) w kwocie 2.164,2 tys. zł z przeznaczeniem na ubezpieczenie społeczne pracowników, w związku ze wzrostem w 2012 r. o 2% składki rentowej;
- wzrostu wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2012 r. w stosunku do 2011 r., z tego:
 - w rozdz. 71015 – Nadzór budowlany o kwotę o 117 tys. zł, co wynikało z jednorazowego zwiększenia wynagrodzeń w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego, z przeznaczeniem na wypłatę odpraw emerytalnych oraz zwiększenia dodatku służby cywilnej dla 1 urzędnika mianowanego,
 - w rozdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie o kwotę 158 tys. zł, co wynikało ze zwiększenia dodatków służby cywilnej dla mianowanych urzędników w MUW w 2011 r.
- zmiany w planie dochodów i wydatków MUW na 2011 r. polegające na przeniesieniu planowanych wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (§§ 4010, 4110, 4120) na wydatki na zakup usług remontowych (§ 4270) – kwota zmian 700 tys. zł oraz z wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (§§ 4040, 4110) na wydatki na zakup materiałów i wyposażenia oraz na usługi remontowe (§§ 4210, 4270) – kwota zmian 790 tys. zł. W 2012 r. nie dokonywano takich zmian w planie.

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zleceń i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie³⁰ w 2012 r. w części 85/12 wyniosło 3.218 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 81 osób. Największe różnice wystąpiły w rozdziałach:

- 85132 – Inspekcja Sanitarna, gdzie przeciętne zatrudnienie (status 01) w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 1.120, podczas gdy w 2011 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło 1.225 osób – spadek o 105 osób;
- 75011 – Urzędy wojewódzkie, gdzie przeciętne zatrudnienie (status 01, 02 i 03) w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 950, podczas gdy w 2011 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło 919 osób – wzrost o 31 osób.

Przeciętne wynagrodzenie³¹ w 2012 r. wynosiło 3.712 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 132 zł, tj. o 3,7%. Największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 36,6% (z 10.125 zł do 13.833 zł) wystąpił w statusie 02. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło również w statusie 03 o 1,4% (z 4.026 zł do 4.085), w statusie 10 o 0,8% (z 5.338 zł do 5.384 zł) oraz w statusie 01 o 6% (z 3.006 zł do 3.187 zł). Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w statusie 02 był związany z wypłatą wynagrodzenia w okresie od stycznia do marca 2012 r. (tj. w okresie wypowiedzenia umowy o pracę) dla poprzedniego Wojewody Małopolskiego – Stanisława Kracika oraz z wypłatą nagród, w tym nagród jubileuszowych. Przyczyną wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w statusie 01 i 03 był wzrost wydatków na wynagrodzenia z powodów opisanych powyżej.

²⁹ Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków

³⁰ W przeliczeniu na pełne etaty

³¹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach

Stan zatrudnienia na koniec 2012 r. wyniósł 3.181 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych), tj. o 127 osób mniej niż na koniec 2011 r. (3.308), przy czym w statusie: 01 zatrudnienie zmniejszyło się o 88 osób (z 1.545 do 1.457), w 02 zatrudnienie nie zmieniło się (2), w statusie 03 zatrudnienie zmniejszyło się o 34 osoby (z 1.675 do 1.641), a w statusie 10 zatrudnienie zmniejszyło się o 5 osób (z 86 do 81). Powyższe zmiany zatrudnienia według stanu na koniec 2012 r. wystąpiły przede wszystkim w rozdz.: 85132 – Inspekcja Sanitarna, gdzie stan zatrudnienia w statusie 01 na koniec 2012 r. wyniósł 1.084 osoby, a na koniec 2011 r. wynosił 1.198 osób – stan zatrudnienia był mniejszy o 114 osób. Przyczyną zmniejszenia stanu zatrudnienia na koniec 2012 r. w porównaniu do 2011 r. była przeprowadzona w 2012 r. restrukturyzacja w jednostkach inspekcji sanitarno-epidemiologicznej, w wyniku której zwolniono pracowników z przyczyn niedotyczących pracowników.

W Inspekcji Sanitarnej (rozd. 85132) udział planowanych na 2011 r. wydatków na wynagrodzenia i pochodne w wydatkach ogółem wyniósł 92,6%. W 2012 r. wskaźnik ten wyniósł 90,4%, natomiast udział tych wydatków planowanych na 2013 r. wyniósł 87%. Tym samym zrealizowano wniosek pokontrolny z kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa.

W 2012 r. w materiałach planistycznych na 2013 r. (druk P1) uwzględniono zmiany w rozdz. 01033, tj. dokonano urealnienia etatów. Stan po urealnieniu etatów wyniósł: w statusie 01 – 14 etatów, w statusie 03 – 76 etatów. Łącznie w rozdz. 01033 planowany poziom zatrudnienia (status 01 i 03) na 2013 r. wyniósł 90 etatów i był o 9 etatów (w statusie 01 o 5 i w statusie 03 o 4), tj. o 9,1% mniejszy w stosunku do planu po zmianach na 2012 r. Tym samym realizowano wniosek pokontrolny z kontroli wykonania w 2011 r. budżetu państwa.

Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków jednostek podległych dysponentowi części (w tym w sprawozdaniu Rb-28 dotyczącym wydatków MUW – dysponenta trzeciego stopnia), w jednostkach tych nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia.

Przeciętne zatrudnienie³² w MUW (dysponent trzeciego stopnia) w 2012 r. wyniosło 964 osoby, tj. o 95 osób mniej niż planowano (1.059 osób). Wskaźnik wykonania w 2012 r. planu zatrudnienia w MUW wyniósł 91%. W porównaniu do 2011 r. przeciętne zatrudnienie w 2012 r. było większe o 31 osób. Największe różnice wystąpiły w rodz. 75011 – Urzędy wojewódzkie. Wykonanie planu zatrudnienia w poszczególnych statusach zatrudnienia wyniosło: 97% w statusie 01, 66,7% w statusie 02, 89,1% w statusie 03. Przeciętne wynagrodzenie³³ w 2012 r. wynosiło 4.035 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 58 zł, tj. o 1,5%. Stan zatrudnienia na koniec 2012 r. w MUW wyniósł 966 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych), tj. o 6 osób więcej niż na koniec 2011 r. (960), przy czym w statusie: 01 zatrudnienie wzrosło o 29 osób (z 245 do 274), w 02 zatrudnienie nie zmieniło się (2), w statusie 03 zatrudnienie zmniejszyło się o 23 osoby (z 713 do 690). Powyższe zmiany zatrudnienia wg stanu na koniec 2012 r. wystąpiły w rozdz.: 75011 – Urzędy wojewódzkie.

(dowód: akta kontroli str. 11, 577-610, 859-916, 1277-1286, 1293-1303)

W MUW w 2012 r. zawarto 464 umowy zlecenia i o dzieło na łączną wartość 1.802,7 tys. zł³⁴, z tego 23 umowy na łączną wartość 16,1 tys. zł zawarte były z pracownikami MUW³⁵. W 2012 r. zawarto w MUW 261 umów o dzieło na łączną wartość 600,2 tys. zł oraz 203 umowy zlecenia o łącznej wartości 1.202,4 tys. zł. W MUW nie przekroczono w § 417 limitu wynagrodzeń bezosobowych ustalonego przez Ministra Finansów.

(dowód: akta kontroli str. 348-352, 366-376)

Szczegółowemu badaniu poddano 30 umów o łącznej wartości 365,9 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że zleczone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

³² W przeliczeniu na pełne etaty

³³ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach

³⁴ Umowy z Centralnego Rejestru Umów MUW ujęte w §§: 417, 430, 438 i 439

³⁵ w § 417- Wynagrodzenia bezosobowe.

Wśród badanych umów zlecenia i o dzieło była 1 umowa zawarta z pracownikiem na prowadzenie w 2012 r. obsługi kasowej Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej (PKZP) o wartości 7,2 tys. zł brutto. Zadania związane z księgową obsługą PKZP w tym okresie miało przypisane w zakresach czynności 2 innych pracowników kontrolowanej jednostki. MUW nie posiadał umowy zawartej z PKZP określającej zasady udzielanej przez MUW pomocy i była ona świadczona w oparciu o statut PKZP.

Spośród 30 zbadanych umów zlecenia i o dzieło 10 dotyczyło spraw przypisanych zgodnie z obowiązującym Regulaminem Organizacyjnym MUW wszystkim, (obowiązki w zakresie archiwizacji – 2 umowy)³⁶ lub wybranym (np. obsługa prawna – 8 umów)³⁷ Wydziałem MUW, w których są zatrudnione osoby na umowę o pracę i które realizują zadania wymienione we wspomnianych umowach zlecenia i umowach o dzieło.

Z wyjaśnień Dyrektora Generalnego MUW – Małgorzaty Bywanis-Jodlińskiej wynika, że zawieranie umów cywilnoprawnych dotyczących realizacji zadań statutowych jest rozwiązaniem tymczasowym i ma miejsce w sytuacjach awaryjnych, gdy priorytetem jest wykonanie zadań i jest poprzedzone analizą okoliczności faktycznych oraz posiadanych zasobów a także specyfiki realizowanego zadania. Jednocześnie podkreślono, że w MUW podjęto działania zmierzające do określenia kryteriów i ustalenia zasad dysponowania środkami pozostającymi poza funduszem wynagrodzeń.

(dowód: akta kontroli, str. 353-365, 377-399, 1345-1455)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 3.512,7 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 22,9%, tj. o 654,5 tys. zł. Wyższa niż 2011 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych wynikała z konieczności zakupu odzieży ochronnej i sprzętu ochronnego dla Straży Granicznej funkcjonującej w przejściu granicznym Kraków – Balice oraz z konieczności wypłaty odpraw pieniężnych dla pracowników stacji sanitarno – epidemiologicznych, wynikających z przeprowadzonej restrukturyzacji zatrudnienia, z przyczyn nietoczących pracowników. Najwyższe wydatki poniesiono na stypendia dla uczniów (rozd. 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, § 3240) – 891,1 tys. zł oraz na zasądzone renty (rozd. 85195 – Pozostała działalność, § 3050).

Świadczenia na rzecz osób fizycznych MUW (dysponent trzeciego stopnia) wyniosły 777,4 tys. zł, tj. 97,8% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 175 tys. zł.

(dowód akta kontroli str. 11, 577-610, 698-699, 863-879, 1277-1286, 1293-1303)

W 2012 r. wydatki majątkowe w części 85/12 zrealizowano w wysokości 247.880,7 tys. zł, tj. 97,1% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 111.950,9 tys. zł, z czego w dziale 600 – Transport i łączność wydatkowano 168.950,4 tys. zł (99,3% planu po zmianach), co stanowiło 68,2% wykonanych wydatków majątkowych ogółem, a w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo wydatkowano 50.346,2 tys. zł (91,4% planu po zmianach), co stanowiło 20,3% wykonanych wydatków majątkowych ogółem. Środki w dziale 600 przeznaczono przede wszystkim na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (148.297,7 tys. zł w rozdz. 60078) oraz na realizację zadań w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój (14.269,1 tys. zł w rozdz. 60014 i 60016). Natomiast środki w dziale 010 przeznaczono przede wszystkim na: realizację przez Samorząd Województwa Małopolskiego zadań z zakresu usuwania szkód powodziowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych (33.998,1 tys. zł w rozdz. 01078), na realizację przez Samorząd Województwa Małopolskiego zadań związanych z realizacją „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” (10.169,2 tys. zł w rozdz. 01078) oraz na realizację przez Samorząd Województwa Małopolskiego zadań w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (2.713,1 tys. zł w rozdz. 01008).

W dziale 050 – Rybołówstwo i rybactwo nie wydatkowano zaplanowanych środków w kwocie 8 tys. zł na realizację przez Urząd Marszałkowski zakupów inwestycyjnych w ramach PO Ryby 2007 – 2013 (rozd. 05011, §§ 6208, 6209). Niskie wykonanie planu

³⁶ dot. umowy I/511/2012 oraz I/537/2012, (§ 37 ust.1 pkt 13 Regulaminu Organizacyjnego MUW).

³⁷ § 76 i następane oraz załącznik nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego MUW.

wydatków majątkowych w części 85/12 wystąpiło także w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, gdzie zaplanowano wydatki majątkowe w kwocie 1.346,4 tys. zł, a wydatkowano 366,8 tys. zł (27,2% planu po zmianach). Na dofinansowanie przez gminy zadań własnych w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” (rozdz. 85305 – Żłobki, § 6330) zaplanowano 1.296 tys. zł, a wydatkowano 316,4 tys. zł (24,4% planu po zmianach). Środki w kwocie 971,7 tys. zł (rozdz. 85305, § 6330), pochodzące z poz. 58 rezerw celowych budżetu państwa, zostały zablokowane w budżecie Wojewody Małopolskiego na 2012 r., na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 427/12 z 24 października 2012 r., w związku z rezygnacją Gminy Radgoszcz z realizacji zadania, z powodu braku w 2012 r. w budżecie gminy środków na pokrycie wkładu własnego inwestycji oraz w związku z oszczędnościami przetargowymi na realizacji zadania. Blokada dotyczyła kwoty nierozdysponowanej, ponieważ plan wydatków dla Gminy Radgoszcz został zmniejszony zarządzeniami Wojewody Małopolskiego nr 253/12 z 10 lipca 2012 r. i 369/12 z 27 września 2012 r. W pozostałych działach klasyfikacji budżetowej wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie od 85,6% do 100% planu po zmianach.

W 2012 r. MUW (dysponent trzeciego stopnia) zrealizował wydatki majątkowe w łącznej kwocie 4.222,3 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach (4.254,5 tys. zł), z czego: 2.443,7 tys. zł przeznaczono na realizację 9 inwestycji, a 1.778,6 tys. zł wydatkowano na zakupy inwestycyjne. Zrealizowane w 2012 r. wydatki MUW na inwestycje i zakupy inwestycyjne stanowiły 117,4% wydatków majątkowych roku poprzedniego (3.595,7 tys. zł).

W ramach wydatków majątkowych MUW największe środki, tj. środki w kwocie 3.650,7 tys. zł (wykonanie na poziomie 99,9% planu po zmianach), wydatkowano w dziale 750 – Administracja publiczna, co stanowiło 86,5% wykonanych wydatków majątkowych ogółem. Środki w ww. dziale klasyfikacji budżetowej przeznaczono przede wszystkim na zakupy inwestycyjne, w tym: zakup samochodu służbowego, zakup urządzeń związanych z funkcjonowaniem MUW, zakup sprzętu informatycznego, oprogramowania i licencji (rozdz. 75011 § 6060) – 1.111,5 tys. zł, modernizację budynku MUW w Nowym Sączu przy ul. Jagiellońskiej 52 (rozdz. 75011 § 6050) – 951,5 tys. zł, modernizację budynków biurowych obiektu Basztowa 22 i Worcella 7 w Krakowie wraz z opracowaniem dokumentacji (rozdz. 75011 § 6050) – 759,1 tys. zł.

Spośród 9 inwestycji zaplanowanych przez MUW (w odniesieniu do planu po zmianach), 4 zadania na łączną kwotę wydatków 1.460,1 tys. zł zrealizowano w 100%, stopień realizacji 4 inwestycji na łączną kwotę 938,1 tys. zł wyniósł ponad 99% planu po zmianach, stopień realizacji 1 zadania na kwotę wydatków 45,5 tys. zł wyniósł 70% planu po zmianach. Wydatki na zakupy inwestycyjne MUW zrealizował w łącznej kwocie 1.778,6 tys. zł, z tego: 208,7 tys. zł na poziomie 100% planu po zmianach (w rozdz. 75011 i 75078), 1.431,2 tys. zł na poziomie ponad 99% planu po zmianach (w rozdz. 60031, 75011 i 75414), 3,4 tys. zł na poziomie 97,8% planu po zmianach (rozdz. 70005), 31,9 tys. zł na poziomie 91% planu po zmianach (w rozdz. 75495) oraz 103,4 tys. zł na poziomie 94,8 % planu po zmianach (w rozdz. 75212).

W 2012 r. zrezygnowano z realizacji zaplanowanego (rozdz. 75011 § 6050) zadania inwestycyjnego „Budowa ogrodzenia oddzielającego działki MUW przy ul. Basztowej 22 (dziedziniec) od prywatnych posesji zlokalizowanych przy ul. Zacisze 5 i 7” w kwocie 130 tys. zł, z uwagi na nadal trwające prace związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę oraz wykonania opinii geotechnicznej. Środki zaplanowane na realizację tego zadania przeznaczono na realizację innych zadań inwestycyjnych i w wyniku tej zmiany łączna kwota wydatków w rozdz. 75011 § 6050 nie uległa zmianie.

Zbadane wydatki majątkowe były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

(dowód akta kontroli str. 11, 577-610, 703-712, 922-950, 1277-1286, 1293-1303)

Wykonanie wydatków na finansowanie i współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wyniosło 15.589,7 tys. zł, tj. na poziomie 81,1% planu po zmianach (19.232,4 tys. zł), z tego:

- w §§ z czwartą cyfrą „1” wydatkowano 1.633,2 tys. zł, tj. na poziomie 99,6% planu po zmianach (1.639,8 tys. zł);
- w §§ z czwartą cyfrą „2” wydatkowano 28,5 tys. zł, tj. na poziomie 99,5% planu po zmianach (28,6 tys. zł);
- w §§ z czwartą cyfrą „8” wydatkowano 8.026,8 tys. zł, tj. na poziomie 89,7% planu po zmianach (8.951 tys. zł);
- w §§ z czwartą cyfrą „9” wydatkowano 5.901,2 tys. zł, tj. na poziomie 68,5% planu po zmianach (8.613 tys. zł).

W §§ z czwartą cyfrą „8” nie wydatkowano 924,2 tys. zł, w tym m.in.:

- 830,2 tys. zł w rozdz. 01041 – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, § 2218. Środki w wysokości 592,4 tys. zł zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 516/12 z 6 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami powstałymi w zakresie realizacji Pomocy Technicznej m.in. w wyniku korzystnych rozstrzygnięć przetargów oraz podpisania korzystniejszych umów m.in. na najem pomieszczeń biurowych i usługi telekomunikacyjne;
- 17,8 tys. zł w rozdz. 75011 – Urzędy wojewódzkie, § 4218. Środki w wysokości 11,9 tys. zł w ramach POPT 2007 – 2012 zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z niewykorzystaniem środków wynikającym z niezrealizowania remontu pokoi;
- 17,5 tys. zł w rozdz. 75011 – Urzędy Wojewódzkie, § 4308. Środki w wysokości 4,3 tys. zł zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z niewykorzystaniem środków wynikającym z niezrealizowania remontu pokoi oraz nieodbyciem zaplanowanego na 2012 r. spotkania z Urzędem Kontroli Skarbowej w ramach wymiany informacji pomiędzy uczestnikami procesu programowania i wdrażania NSRO (ze względu na kwestie organizacyjne, tj. brak możliwości uczestnictwa przedstawicieli UKS we wskazanym terminie).

W §§ z czwartą cyfrą „9” nie wydatkowano 2.711,8 tys. zł, w tym m.in.:

- 2.109 tys. zł w rozdz. 01008 – Melioracje wodne, § 6519. Środki w wysokości 2.088,1 tys. zł – w ramach zadań realizowanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego – zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 516/12 z 6 grudnia 2012 r., w związku z brakiem możliwości wykorzystania środków z powodu braku kompletnej dokumentacji niezbędnej do finansowania zadań w ramach PROW, nieuregulowanych stanów prawnych gruntów pod realizację inwestycji oraz długotrwałymi procedurami związanymi z pozyskaniem decyzji Ministra Finansów o zapewnieniu finansowania przedsięwzięć. Blokada środków obejmowała następujące zadania:
 - Zadania z zakresu poprawy ochrony przeciwpowodziowej realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 602,2 tys. zł;
 - Przebudowa koryta potoku Żymanka w km 8+200-12+000 m. Dąbrówka Gorzycka, gm. Olesno, pow. dąbrowski, m. Gorzyce, gm. Żabno, pow. tarnowski, woj. małopolskie – 406,5 tys. zł;
 - Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły w km 07+750-10+340 w miejscowościach Gromiec, Żarki, gm. Libiąż, pow. chrzanowski – 254,1 tys. zł;
 - Przebudowa koryta potoku Zagórnickiego w km 1+404,7 – 2+595,4 w msc. Zagórni, gm. Andrychów, pow. wadowicki – 97,6 tys. zł;
 - Budowa przepompowni melioracyjnej Hubenice w msc. Hubenice, gm. Gręboszów – 670,7 tys. zł;
 - Rozbudowa prawego wału rzeki Małej Wisły w km 0+000-0+800, msc. Jawiszowice, gm. Brzeszcze, pow. oświęcimski, woj. małopolskie – 28,9 tys. zł;

- Rozbudowa prawego wału rzeki Małej Wisły w km 0+000-1+050, wraz z cofkowymi Harmężówki, msc. Harmężę, gm. Oświęcim, pow. oświęcimski – 28,1 tys. zł.

Środki w wysokości 20,9 tys. zł – na zadania inwestycyjne realizowane w ramach działania Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi – zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z niezrealizowaniem w pełni planowanego na 2012 r. zakresu rzeczowego dotyczącego przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych zajętych pod przedmiotowe inwestycje, z uwagi na nieuregulowane stany prawne. Blokada środków obejmowała następujące zadania:

- Rozbudowa prawego wału rzeki Małej Wisły w km 0+000-0+800, msc. Jawiszowice, gm. Brzeszcze, pow. oświęcimski, woj. Małopolskie – 9,7 tys. zł;
 - Rozbudowa prawego wału rzeki Małej Wisły w km 0+000-1+050, wraz z cofkowymi Harmężówki, msc. Harmężę, gm. Oświęcim, pow. Oświęcimski – 5,3 tys. zł;
 - Budowa kanału Radwan – Smęgorzów, msc. Radwan, gm. Szczucin, msc. Smęgorzów, gm. Dąbrowa Tarnowska, pow. Dąbrowski – 5,9 tys. zł;
- 305,8 tys. zł w rozdz. 01005 – Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa, § 2119. Środki w wysokości 305,3 tys. zł – na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 516/12 z 6 grudnia 2012 r., w związku z brakiem wniosków starostw powiatowych o zwiększenie dotacji w ramach działania Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa Schemat I Scalanie gruntów (301 tys. zł) oraz w związku z oszczędnościami w powiecie suskim po wyłonieniu wykonawców na prace objęte zakresem rzeczowym zadania Scalanie części obszaru wsi Łętownia (4,3 tys. zł). Środki w wysokości 0,5 tys. zł – na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 548/12 z 21 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami po przeprowadzeniu przetargu na nadzór geodezyjny – blokada środków dotyczyła powiatu gorlickiego, zadanie Scalanie gruntów wsi Męcina Wielka gmina Sękowa, realizowane w ramach Poprawiania i rozwijania infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa Schemat I Scalanie gruntów;
- 276,7 tys. zł w rozdz. 01041 – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, § 2219. Środki w wysokości 197,5 tys. zł – na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 – zostały zablokowane w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2012 r. na podstawie zarządzenia Wojewody Małopolskiego nr 516/12 z 6 grudnia 2012 r., w związku z oszczędnościami powstałymi w zakresie realizacji Pomocy Technicznej m.in. w wyniku korzystnych rozstrzygnięć przetargów oraz podpisania korzystniejszych umów m.in. na najem pomieszczeń biurowych i usługi telekomunikacyjne.

(dowód akta kontroli str. 11, 539-540, 577-616)

W 2012 r. w części 85/12 na realizację zadań w ramach 12 programów wieloletnich wydatkowano środki w wysokości 105.742,1 tys. zł, tj. na poziomie 95,5% planu po zmianach (110.741,6 tys. zł). Głównymi przyczynami niepełnego wydatkowania zaplanowanych wydatków były oszczędności wynikające z mniejszych niż zakładano kosztów realizacji zadań.

(dowód akta kontroli str. 1022-1029)

W 2012 r. wprowadzono (lub rozpoczęto ich wdrażanie) następujące działania oszczędnościowe dotyczące wydatków w cz. 85/12 i mające na celu racjonalizację kosztów:

- W 2012 r. podpisane zostały przez Wojewodę Małopolskiego porozumienia w sprawie wdrożenia Systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) w niektórych wojewódzkich jednostkach administracji zespolonej. W związku z tym przygotowane są technicznie do jego wdrożenia 4 jednostki (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i Kuratorium Oświaty), a uruchomienie systemu przewidziane jest w maju – 2 jednostki i w czerwcu 2013 r. – 2 jednostki.
- W kolejnej jednostce, tj. Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, w związku z zakończeniem realizacji w ramach MRPO projektu „Budowa systemu udostępniania e-usług publicznych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie”, wdrożono z dniem 1 lutego 2013 r. System EZD.
- Za zgodą Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa dokonano połączenia Oddziałów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa: Oddziału w Brzesku z Oddziałem w Tarnowie oraz Oddziału w Wadowicach z Oddziałem w Oświęcimiu. Liczba Oddziałów WIORiN wynosi w 2013 r. 14. Szacowane oszczędności stanowią kwotę 27,8 tys. zł.
- W ciągu 2012 r., podobnie jak z jednostkami samorządu terytorialnego od roku poprzedniego, korespondencja Wydziału Finansów i Budżetu MUW z 31 wojewódzkimi i powiatowymi jednostkami administracji zespolonej (której było najwięcej w Urzędzie) następowała elektronicznie (e-PUAP i email). Również jednostki administracji zespolonej korzystały z tej formy korespondencji z Urzędem.
- W wyniku wdrożenia w 2012 r. przez Wojewodę Małopolskiego budżetu zadaniowego w Inspekcji Sanitarnej, nastąpiła restrukturyzacja zatrudnienia w tych jednostkach. Według sprawozdania Rb-70 o stanie zatrudnienia na 31 grudnia 2012 r., zatrudnienie uległo zmniejszeniu o 72 w stosunku do stanu według sprawozdania na koniec I kwartału 2012 r.
- W 2012 r. rozpoczęto wdrażanie weryfikacji kosztów egzekucyjnych i sądowych obciążających wierzyciela – Wojewodę Małopolskiego, w związku z prowadzonymi postępowaniami egzekucyjnymi z tytułu nałożonych mandatów karnych kredytowanych. Oszczędności z tego tytułu w ubiegłym roku nie były znaczące, jednak działanie będzie kontynuowane ze względu na rosnącą liczbę nakładanych mandatów.
- W 2012 r. rozpoczęto przesyłanie drogą elektroniczną e-PUAP do urzędów skarbowych (jest ich 370) informacji o wpłatach dokonanych na rachunek MUW przez ukaranych mandatami karnymi kredytowymi, do których wystawione zostały tytuły wykonawcze, a także pism z prośbą o przedstawienie przyczyn braku ściagalności należności od zobowiązanych.
- W 2012 r. wdrożono działania oszczędnościowe w Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska poprzez m.in. likwidację 2 stanowisk, z których jedno to oszczędność 75 tys. zł, reorganizację laboratorium, tj. połączenie laboratorium w Delegaturach i Krakowie, kierowane w 2013 r. przez 1 osobę i w stosunku do którego ponoszona będzie 1, a nie 3 opłaty akredytacyjne, realizację w ramach MRPO projektu pn. „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie – Delegatury w Nowym Sączu i Tarnowie, która pozwoli na zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na energię o 50,43% w budynku w Nowym Sączu i o 72,43% w budynku w Tarnowie. Oszczędności w kosztach energii szacowane są na ponad 85 tys. zł.

(dowód akta kontroli str. 453-458)

W 2012 r. w MUW (dysponent trzeciego stopnia) wprowadzono (lub rozpoczęto ich wdrażanie) następujące działania oszczędnościowe dotyczące wydatków MUW, mające na celu racjonalizację wydatków i zmniejszenia kosztów funkcjonowania jednostki:

- Na koniec 2011 r. podjęta została decyzja o ograniczeniu w dostawie prasy papierowej na Wydział Urzędu w 2012 r. Oszczędności w stosunku do wydatków w 2011 r. wyniosły w przybliżeniu 60 tys. zł.
- W wyniku analizy wykorzystania usług telefonii stacjonarnej w zakresie linii miejskich dokonano optymalizacji i wypowiedziano część linii, co pozwoliło na powstanie realnych oszczędności na opłatach abonamentowych dotyczących tych linii

i jednocześnie zmniejszyło wykonanie wydatków z tego tytułu o kwotę około 120 tys. zł.

- W 2012 r. zintegrowano system EZD z wysyłką korespondencji przez e-PUAP. Przyczyniło się to do odejścia w znacznej mierze od tradycyjnej korespondencji z jednostkami samorządu terytorialnego oraz urzędami centralnymi. Skutkowało to oszczędnościami w wysokości około 250 tys. zł.
- W 2012 r. zmniejszeniu uległy kwoty wypłacane miesięcznie na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych tzn. o kwotę 191 tys. zł w stosunku do roku 2011. Wskazany efekt finansowy osiągnięto głównie dzięki działaniom informacyjno-edukacyjnym przeprowadzonym wśród pracowników Urzędu. W ciągu 2012 r. liczba zatrudnionych niepełnosprawnych zwiększyła się z 37 do 41 osób. Obecnie stopień zatrudnienia niepełnosprawnych w MUW wynosi 5,11%.
- Realizacja zadań inwestycyjnych pod nazwą „Modernizacja budynku MUW w Nowym Sączu przy ul. Jagiellońskiej 52” oraz „Wymiana drzwi zewnętrznych i okien w budynku przy ul. Wiśniowieckiego 91 i 127 w Nowym Sączu” służyło obniżeniu kosztów eksploatacyjnych m.in. kosztów ogrzewania, kosztów bieżących remontów i napraw.

(dowód akta kontroli str. 1052-1054)

Zobowiązania w części 85/12 budżetu państwa na koniec 2012 r. wyniosły 13.717,2 tys. zł i były wyższe o 554,7 tys. zł, tj. o 4,2% niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. (13.162,5 tys. zł). Główną pozycję (11.499,4 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 1,9 %. Na wzrost zobowiązań wpływ miały przede wszystkim wzrosty zobowiązań:

- z tytułu zakupu usług pozostałych (§ 430) z 361,2 tys. zł na koniec 2011 r. do 733,2 tys. zł, tj. o 372 tys. zł;
- z tytułu zakupu energii (§ 426) z 397,9 tys. zł na koniec 2011 r. do 550,8 tys. zł, tj. o 152,9 tys. zł;
- z tytułu zakupu usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii (§ 439) z 0 zł na koniec 2011 r. do 55,7 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 55,7 tys. zł;
- z tytułu kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (§§ 460 i 461) z 1,7 tys. zł na koniec 2011 r. do 32,7 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 31 tys. zł;
- z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń z 11.289,3 tys. zł na koniec 2011 r. do 11.499,4 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 210,1 tys. zł.

Zmniejszyły się natomiast zobowiązania:

- z tytułu wynagrodzeń bezosobowych z do 614,4 tys. zł na koniec 2011 r. do 433,2 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 181,2 tys. zł;
- z tytułu zakupu materiałów i wyposażenia z 79,3 tys. zł na koniec 2011 r. do 51,2 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 28,1 tys. zł.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

Zobowiązania MUW (dysponenta trzeciego stopnia) na koniec 2012 r. wyniosły 4.793,1 tys. zł i były wyższe o 654,6 tys. zł tj. o niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. (4.138,5 tys. zł). Główną pozycję (3.717 tys. zł), tj. 77,5% stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń (§§ 404, 411, 412), które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 3,6%. Na wzrost zobowiązań wpływ miał przede wszystkim powyższy wzrost zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych z 3.588,1 tys. zł na koniec 2011 r. do 3.717 tys. zł na koniec 2012 r., tj. o 128,9 tys. zł. Zobowiązania z tytułu zakupu usług pozostałych na koniec 2012 r. wyniosły 577,6 tys. zł (12% zobowiązań ogółem) i były o 341 tys. zł wyższe w stosunku do zobowiązań z tego tytułu na koniec 2011 r. (236,6 tys. zł). Zobowiązania z tytułu zakupu energii na koniec 2012 r. wyniosły 326,5 tys. zł i były o 114,4 tys. zł wyższe od zobowiązań z tego tytułu na koniec 2011 r. (212,1 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód akta kontroli str. 577-610, 1277-1286, 1293-1303, 1461-1462)

W 2012 r. w MUW posiadał 2 rachunki pomocnicze do obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych. Rachunek pomocniczy – na środki niewygasające został zamknięty z dniem 30 września 2012 r., z uwagi na brak obrotów na tym koncie. Nie sporządzano i nie przekazywano do Ministerstwa Finansów informacji o środkach na tym rachunku. Drugi rachunek pomocniczy utworzono na podstawie § 4 ust. 1. rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Skarbu Państwa³⁸. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego została zawarta 16 sierpnia 2012 r. W MUW sporządzano i przekazywano do Ministerstwa Skarbu Państwa informacje i sprawozdania.
(dowód akta kontroli str. 1360-1380)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono nieprawidłowości, które jednak nie miały wpływu na prawidłowość wydatkowania środków.

1. W sprawozdaniu łącznym Rb-70 dysponenta części 85/12 (za okres od początku roku do końca kwartału IV 2012 r.) wykazano dane (według danych wykazanych w sprawozdaniach jednostkowych Rb-70 sporządzonych przez poszczególne inspekcje), według których wykonanie wydatków na wynagrodzenia przekracza plan wydatków, tj.: zgodnie z którymi przekroczone wydatki na wynagrodzenia ustalone w planie finansowym po zmianach w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:
 - w rozdz. 01034 – Powiatowe inspektoraty weterynarii w statusie zatrudnienia 03 wykonanie wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wyniosło 599.038 zł, a plan po zmianach wyniósł 598.107 zł – różnica 931 zł;
 - w rozdz. 90014 – Inspekcja ochrony środowiska w statusie zatrudnienia 03 wykonanie wydatków z tytułu wynagrodzeń osobowych wyniosło 5.779.983 zł, a plan po zmianach wyniósł 5.779.868 zł – różnica w kwocie 115 zł.

Zgodnie z § 21 ust. 1 załącznika nr 37 (Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁹ dane liczbowe wykazane w „Wykonaniu” (kol. 14-15) według list płac brutto nie mogą przekraczać ustalonego zgodnie z § 20 pkt 11 planu po zmianach wynagrodzeń (kol. 12 i 13).

Sprawozdanie Rb-70 zostało podpisane przez Głównego Księgowego Budżetu Wojewody Małopolskiego – Barbarę Franasowicz oraz Wicewojewodę Małopolskiego – Andrzeja Haręźlaka.

Główna Księgowa Budżetu Wojewody Małopolskiego – Barbara Franasowicz wyjaśniła, że w sprawozdaniu łącznym Rb-70 za IV kwartały 2012 r. wykazano dane zgodne z danymi wykazanymi przez poszczególne inspekcje, w tym Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Krakowie (w rozdz. 01034) oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (rozd. 90014). W związku z wykazaniem przekroczenia w rozdz. 01034 w wykonaniu wydatków (kol. 15 sprawozdania) w stosunku do planu (kol. 13 sprawozdania) przeprowadzono rozmowę telefoniczną z Główną Księgową WIW prosząc o wyjaśnienie przyczyn tego stanu i uzyskano wyjaśnienie, że przekroczenie planu wynika z niedopatrzenia przy sporządzaniu wniosku o dokonanie zmian w planie wydatków budżetowych do Wojewody Małopolskiego oraz zarządzenia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Myślenicach nr 5/2012 z 21 listopada 2012 r., gdzie zmianę w § 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne uwzględniono wyłącznie dla członków korpusu służby cywilnej, natomiast nie uwzględniono pozostałych pracowników. Natomiast przekroczenie wynagrodzeń osobowych członków korpusu służby cywilnej w rozdz. 90014 zostało wyjaśnione pismem z 10 stycznia 2013 r. oraz uzupełnione pismem z 12 marca 2013 r. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie. Dodatkowo w dniach 11 oraz 12 marca 2013 r. kierownik Oddziału Finansowo-Księgowego Wydziału Finansów i Budżetu MUW przeprowadziła rozmowy telefoniczne z Główną Księgową Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w przedmiotowej sprawie. Przekroczenie planu spowodowane było błędnym wyczeniem prognozy wynagrodzeń, w związku z odjęciem wynagrodzenia pracownicy

³⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 874

³⁹ Dz. U. Nr 20, poz. 103

przebywającej na zwolnieniu lekarskim i pobierającej zasiłek chorobowy w całości, a przeoczono fakt, że dodatek stażowy za czas zwolnienia lekarskiego wypłacany jest ze środków na wynagrodzenia, a nie ze środków ZUS. Główna Księgowa Budżetu Wojewody Małopolskiego wyjaśniła także, że sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, zgodnie z ewidencją księgową prowadzoną w jednostkach.

(dowód akta kontroli str. 859-862, 883-886, 894-895, 901-915, 917-921)

2. Środki przeznaczone na dofinansowanie realizacji przez ośrodki pomocy społecznej zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie były klasyfikowane w rozdziale 85219 – Ośrodki pomocy społecznej, a nie w rozdziale 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 oraz środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy, klasyfikuje się według działów i rozdziałów. Według rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów⁴⁰, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy klasyfikować w rozdziale 85205.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 1/12 Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej MUW z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wewnętrznego Wydziału Polityki Społecznej MUW Dyrektor Wydziału odpowiada za planowanie i realizację dochodów i wydatków budżetowych z zakresu działania Wydziału.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej MUW – Małgorzata Lechowicz wyjaśniła, że 2009 r. Wojewoda Małopolski podjął decyzję o dofinansowaniu pracy ośrodków pomocy społecznej (OPS), w rozdziale 85219 – utrzymanie ośrodków pomocy społecznej które, zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, mają świadczyć pracę socjalną na rzecz wszystkich osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym również na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy domowej. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej MUW przedstawiła wymierne efekty prowadzonych działań. Ponadto wskazała, że w ciągu ostatnich 3 lat na terenie województwa małopolskiego, działania na rzecz stworzenia sprawnie działającego systemu pomocy społecznej zostały bardzo mocno zintensyfikowane. Ośrodek pomocy społecznej został aktywnie włączony w system pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy jako jednostka wiodąca – co pozwoliło na rozszerzenie form pomocy udzielanej tym osobom, gdyż w latach wcześniejszych zadania takie realizowała głównie policja. Jednocześnie Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej MUW podkreśliła, że już pierwszy rok dofinansowania ośrodków pomocy społecznej w tym zakresie pokazał konieczność kontynuacji programu dotacji i dofinansowania działań pracowników OPS właśnie w rozdziale 85219.

(dowód: akta kontroli, str. 849-858, 1427-1460, 1542-1631, 1638-1641)

3. Sprawozdania Rb-Z i Rb-N za III kwartał 2012 r. zostały wysłane do Ministerstwa Skarbu Państwa 29 października 2012 r., zamiast w terminie do 15 października 2012 r. tj. po upływie terminów wskazanych w § 14 ust. 3 rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia gospodarki finansowej Funduszu Skarbu Państwa.

Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że wysłanie po terminie ww. sprawozdań związane było z faktem, iż do końca października 2012 roku trwały uzgodnienia otrzymanej dokumentacji z kwotami wykazanymi w notach księgowych i ich korektach, sporządzonych przez Ministerstwo Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 1370-1377)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych. Stwierdzone nieprawidłowości miały jedynie charakter formalny i nie wpłynęły na ocenę prawidłowości wydatkowania środków budżetowych.

⁴⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 235, poz. 1546 ze zm.).

3. Wydatki budżetu środków europejskich

W 2012 r. Wojewoda Małopolski realizując zadania przy pomocy Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego jako dysponenta trzeciego stopnia w systemie realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia pełnił funkcję:

- Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji dla 4 projektów w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 (POPT 2007-2013);
- Kontrolera pierwszego stopnia projektu „Zapewnienie sprawnej realizacji zadań w zakresie kontroli w województwie małopolskim” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013,
- Beneficjenta projektu „Rekultywacja zbiornika odpadów niebezpiecznych i szkodliwych po zakładach „Górka” w Trzebini w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 (POIiŚ 2007-2013),
- Podmiotu upoważnionego dla projektu „Budujemy miasteczka ruchu drogowego” w ramach POIiŚ 2007-2013.

Jednostki poległe Wojewodzie Małopolskiemu (Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie) były beneficjentami/podmiotami upoważnionymi do ponoszenia wydatków projektów realizowanych w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013 (MRPO 2007-2013) i POIiŚ 2007-2013.

(dowód: akta kontroli, str. 1022-1029)

3.1. Planowanie wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Projekt budżetu na 2012 r. w zakresie wydatków środków europejskich części 85/12 został opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012. W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki w ramach budżetu środków europejskich dla części 85/12 – województwo małopolskie w łącznej wysokości 14.329 tys. zł, w tym:

- w dziale 010 - 14.274 tys. zł na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW 2007-2013),
- w dziale 851 - 55 tys. zł na realizację MRPO 2007-2013.

Ujęta w ustawie budżetowej na rok 2012 kwota wydatków została zmieniona 6 decyzjami Ministra Finansów. Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/12 – województwo małopolskie zwiększono środkami z rezerwy celowej budżetu środków europejskich na 2012 r. (cz. 83, poz. 98) o łączną kwotę per saldo 2.281,6 tys. zł, z tego:

- w dziale 754 o kwotę 2.156,8 tys. zł, z tego:
 - 26,4 tys. zł na realizację przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie (KWPSP) projektu „Małopolska inicjatywa na rzecz poprawy bezpieczeństwa w europejskich regionach” w ramach MRPO 2007-2013;
 - 1.311,6 tys. zł w ramach POIiŚ 2007-2013 na realizację przez KWPSP projektu „Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego”;
 - 818,6 tys. zł w na realizację przez KWPSP projektu „Bezpieczna Małopolska – poprawa skuteczności działań małopolskich jednostek PSP poprzez zakup specjalistycznego sprzętu pożarniczego” w ramach MRPO 2007-2013,
- w dziale 851 o kwotę 107,7 tys. zł w ramach MRPO 2007-2013 na realizację przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie (WSSE) projektu „Budowa systemu udostępniania e-usług publicznych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie”,
- w dziale 900 o kwotę 17,2 tys. zł na realizację przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie (WOIŚ) projektu „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków WIOŚ w Krakowie, Delegatury w Nowym Sączu i Tarnowie” w ramach MRPO 2007-2103.

(dowód akta kontroli str. 12-14, 774, 804-848, 957-959)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 8.626,7 tys. zł i stanowiły 51,9% planu po zmianach i 60,2% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Niskie wykonanie wydatków stwierdzono w PROW 2007-2013 (Działanie „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa” Schemat I - Scalanie gruntów, Schemat II - Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi) – 44,1% planu (po zmianach). Wojewoda Małopolski zablokował niewykorzystanie środków w budżecie środków europejskich przeznaczonych na realizację zadań w ramach ww. działania. Przyczyną niewykonania w pełni przyznanego limitu środków w ramach Schematu II – Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi były przede wszystkim: oszczędności powstałe w wyniku prowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na realizację zadań inwestycyjnych oraz przesunięcie terminu realizacji niektórych zadań na kolejny rok budżetowy (ze względu na braki kompletnej dokumentacji projektowej, braki decyzji administracyjnych niezbędnych do rozpoczęcia realizacji inwestycji oraz nieuregulowane stany prawne gruntów). Przyczyną niewykorzystania środków w ramach Schematu I – Scalanie gruntów był brak wniosków starostw powiatowych na nowe projekty.

W 2012 r. MUW, jako dysponent trzeciego stopnia, nie realizował projektów w ramach budżetu środków europejskich.

W 2012 r. podległe jednostki realizujące projekty współfinansowane z budżetu środków europejskich (z wyłączeniem Wspólnej Polityki Rolnej) złożyły zlecenia płatności na kwotę 2.330,9 tys. zł, która była zgodna z wielkością zrealizowanych płatności i wykonanych wydatków wykazaną w rocznym sprawozdaniu Rb-28 UE.

Nie wystąpiły opóźnienia w realizacji przez BGK zleceń płatności.

Z budżetu środków europejskich (dysponenta części 85/12) finansowano głównie projekty realizowane w ramach:

- PROW 2007-2013, na które przeznaczono 6.295,8 tys. zł, tj. 73% ogółu wydatków,
- MRPO 2007-2013, na które przeznaczono 1.019,3 tys. zł, tj. 11,8% ogółu wydatków,
- POIiŚ 2007-2013, na które przeznaczono 1.311,6 tys. zł, tj. 15,2% ogółu wydatków.

Największe kwotowo wydatki poniesiono w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, w ramach którego wydatkowano 6.295,8 tys. zł (73% ogółu wydatków) na projekty realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach PROW 2007-2013. Pozostałe kwoty:

- 2.153,7 tys. zł (24,9% ogółu wydatków) wydatkowano w dziale 754 na projekty realizowane przez KWSP w ramach MRPO 2007-2013 (842,1 tys. zł) i POIiŚ 2007-2013 (1.311,6 tys. zł),
- 160,0 tys. zł (1,9% ogółu wydatków) wydatkowano w dziale 851 na projekt realizowany przez WSSE w ramach MRPO 2007-2013,
- 17,2 tys. zł (0,2% ogółu wydatków) w dziale 900 na projekt realizowany przez WIOŚ w ramach MRPO 2007-2013.

(dowód akta kontroli str. 12-14, 774, 804-848, 957-959)

W 2012 r. 1 z podległych jednostek – KWSP, która realizowała projekt „Małopolska inicjatywa na rzecz bezpieczeństwa w europejskich regionach” w ramach MRPO 2007-2013, prowadziła w Narodowym Banku Polskim rachunek pomocniczy wydatków z budżetu środków europejskich, (o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa). Na rachunek ten wpłynęły środki w wysokości 10,4 tys. zł, wykorzystano 10,3 tys. zł. Niewykorzystane środki zostały zwrócone na rachunek Ministra Finansów w Banku Gospodarstwa Krajowego. Dysponent części 85/12 monitorował prawidłowość rozliczeń środków zgromadzonych na tym rachunku, między innymi przez porównywanie danych wykazanych przez jednostkę w sprawozdaniach RB- 28 UE i przesyłanych przez BGK informacji o zleceniach płatności otrzymanych w ramach realizowanych projektów.

W 2012 r. nie wystąpiły przypadki ujmowania w zleceniach płatności ze środków europejskich wydatków poniesionych wcześniej z budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli, str. 1030-1035, 1514-1541)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania i realizacji wydatków budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetu środków europejskich. Wydatki przeznaczone zostały na realizację zadań ujętych w planie finansowym.

4. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

4.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. dysponent części 85/12 nie posiadał pisemnej procedury kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów. W dniu 19 marca 2013 r. (w trakcie kontroli NIK) dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW ustanowiła Procedurę kontroli sprawozdań z wykonywania budżetu Wojewody Małopolskiego. Procedura dotyczyła w szczególności: sposobu kontroli pod względem formalno-rachunkowym sprawozdań jednostkowych (sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych), dokumentowania tej kontroli, sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości oraz weryfikowania sprawozdań zbiorczych.

(dowód akta kontroli str. 1234-1246)

W wyniku analizy działań faktycznie podejmowanych w okresie objętym kontrolą przez pracowników Oddziału Finansowo-Księgowego w Wydziale Finansów i Budżetu MUW, w zakresie kontroli zarówno sprawozdań przesyłanych przez podległych dysponentów, jak i sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez Wydział Certyfikacji i Administracji MUW (dysponenta trzeciego stopnia) stwierdzono, że działania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w sprawozdaniach będą niezetelne, z wyjątkiem sprawozdań Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

(dowód akta kontroli str. 1230-1233, 1243-1246, 1806-1833)

Małopolski Kurator Oświaty wykazał w sprawozdaniach miesięcznych Rb-28 za kwiecień, maj, czerwiec 2012 r. plan po zmianach w rozdz. 85412 § 2030 w kwocie 11.491.997 zł, a w sprawozdaniach miesięcznych Rb-28 za lipiec, sierpień, wrzesień, październik, listopad 2012 r. plan po zmianach w rozdz. 85412 § 2030 w kwocie 17.046.997 zł. Natomiast w sprawozdaniu miesięcznym Rb-28 za grudzień 2012 r. plan po zmianach w rozdz. 85412, § 2030 wykazał w kwocie 0 zł. Po przedłożeniu ww. sprawozdań do MUW, pracownik MUW (Starszy Inspektor w Oddziale Budżetowym Wydziału Finansów i Budżetu MUW – Urszula Dec) skorygowała ww. dane – przekreśliła i wprowadziła prawidłowe wartości.

Główna Księgowa Budżetu Wojewody Małopolskiego – Barbara Franasowicz wyjaśniła, że od kwietnia 2012 r. Kuratorium Oświaty wykazywało w sprawozdaniu Rb-28, w dziale 854, rozdziale 85415 § 2030 plan wydatków, który wymienionymi zarządzeniami został zwiększony w Wydziale Finansów i Budżetu MUW, więc nie powinien być ujmowany w ewidencji księgowej a tym samym sprawozdaniach Kuratorium. W związku ze stwierdzoną niezgodnością polegającą na wykazaniu planu w § 2030 w rozdz. 85415, pracownik Wydziału Finansów i Budżetu MUW wielokrotnie interweniował osobiście i telefonicznie u Głównej Księgowej Kuratorium Oświaty. Mimo interwencji sprawozdania Rb-28 nie były korygowane przez jednostkę i nadal wykazywano plan w ww. rozdziale, wobec czego dokonywano wykreślenia planu w powyższej klasyfikacji na sprawozdaniach jednostkowych. W kwietniu 2012 r. w trakcie weryfikacji sprawozdania w systemie TREZOR przez pracownika Wydziału Finansów i Budżetu MUW również stwierdzono powyższą niezgodność, o czym poinformowano Główną Księgową Kuratorium Oświaty, a sprawozdanie w systemie zostało odrzucone. W związku z powyższym Kuratorium

Oświaty dokonało korekty sprawozdania w systemie TREZOR, co jest potwierdzone przesłaniem kolejnej wersji sprawozdania Rb-28. Sprawozdania Rb-28 za miesiące od maja do grudnia w systemie TREZOR były sporządzane przez jednostkę poprawnie. Natomiast sprawozdanie w wersji papierowej zostało sporządzone poprawnie, po wielokrotnych telefonicznych i osobistych interwencjach pracowników Wydziału za miesiąc grudzień oraz za rok 2012.

Jednocześnie Główna Księgowa Budżetu Wojewody Małopolskiego wyjaśniła, że wszystkie łączne sprawozdania Rb-28 w roku 2012 w systemie TREZOR oraz w formie papierowej zostały sporządzone poprawnie.

(dowód: akta kontroli, str. 917-921, 1463-1513)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej skuteczności kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku rzetelnej weryfikacji sprawozdań jednostkowych Rb-N za IV kwartał 2012 r. przedłożonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie oraz przez Wydział Certyfikacji i Administracji MUW, z danymi zawartymi w rocznych sprawozdaniach Rb-27. W konsekwencji w sprawozdaniu łącznym Rb-N z 12 lutego 2013 r. wykazano należności zawyżone o kwoty odsetek (odpowiednio: należności wymagalne o 722,70 zł i pozostałe należności o 16.265,63 zł).

Zgodnie § 13 ust. 1 pkt 5 i 6 załącznika nr 9 (Instrukcja sporządzania sprawozdań) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴¹ odsetki powinny być wyłączone z należności wymagalnych i z pozostałych należności.

Kierownik Oddziału Finansowo – Księgowego w Wydziale Finansów i Budżetu MUW – Beata Brańka wyjaśniła, że pracownik weryfikujący sprawozdania jednostkowe Rb-N ww. dysponentów przeoczył ich niezgodność ze sprawozdaniami Rb-27, oraz że dysponenci poprawili błędy w korektach swoich sprawozdań Rb-N. Natomiast sprawozdanie zbiorcze nie zostało dotąd skorygowane, ponieważ zostaną w nim jeszcze uwzględnione korekty sprawozdań Rb-ZN napływające z jednostek samorządu terytorialnego.

(dowód akta kontroli str. 1230-1233, 1243-1246, 1256-1271)

W ustanowionej 19 marca 2013 r. procedurze przewidziano m.in. sprawdzanie zgodności danych w sprawozdaniach Rb-N ze sprawozdaniami Rb-27.

(dowód akta kontroli str. 1234-1242)

4.2. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 MUW (dysponenta trzeciego stopnia):

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
 - o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),
- a także
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości

⁴¹ Dz. U. nr 43, poz. 247

budżetowej⁴² i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴³.

(dowód: akta kontroli str. 14, 556-617, 774, 804-805, 1247-1252, 1273-1303)

Sprawozdania budżetowe oraz sprawozdanie finansowe Rb-Z przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 19.664,1 tys. zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 81.832,8 tys. zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Krakowie w dniu 4 lutego 2013 r.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 19.664,1 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 81.832,8 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa.

W MUW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli, str.556-617, 1247-1252, 1273-1303)

Kwota należności wymagalnych ogółem wykazana w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2012 r. z 25 stycznia 2013 r. wyniosła 1.484 tys. zł i była zgodna z ewidencją księgową. Natomiast w kwocie pozostałych należności ogółem (744,4 tys. zł) zawarte zostały odsetki w łącznej wysokości 16.265,63 zł.

(dowód: akta kontroli str. 1247-1252, 1261-1267)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁴⁴. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 911 Wydatki budżetowe w ujęciu klasyfikacji budżetowej, w podziale na pozycje budżetu zadaniowego (zgodnie z przyjętymi przez MUW zasadami rachunkowości). Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.1253)

⁴² Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁴³ Dz. U. Nr 43, poz. 247

⁴⁴ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. W sprawozdaniu łącznym Rb-N z 12 lutego 2013 r. wykazano należności zawyżone o kwoty odsetek (odpowiednio: należności wymagalne o 722,70 zł i pozostałe należności o 16.265,63 zł).

Zgodnie § 13 ust. 1 pkt 5 i 6 załącznika nr 9 (Instrukcja sporządzania sprawozdań) do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych odsetki powinny być wyłączone z należności wymagalnych i z pozostałych należności.

Sprawozdanie zostało podpisane przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu MUW – Ewę Małyśkę oraz Głównego Księgowego budżetu Wojewody Małopolskiego – Barbarę Franasowicz.

Szczegółowo zostało to przedstawione w opisie nieprawidłowości w pkt 4.1. wystąpienia pokontrolnego.

2. Zawyżeniu kwoty pozostałych należności w sporządzonym przez MUW (dysponent trzeciego stopnia) 25 stycznia 2013 r. sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2012 r., o kwotę 16.265,63 zł z tytułu odsetek. W myśl § 13 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań pojęcie pozostałych należności nie obejmuje odsetek.

Sprawozdanie zostało podpisane przez Dyrektora Generalnego MUW – Małgorzatę Bywanis-Jodlińską oraz Główną Księgową MUW – Lucynę Kępa.

Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że należności z tytułu odsetek zostały pomyłkowo ujęte w sprawozdaniu Rb-N oraz poinformowała o sporządzeniu jego korekty (29 marca 2013 r.).

Korektę sprawozdania Rb-N sporządzono 29 marca 2013 r. i uwzględniono w nim ww. kwotę.

3. Nieujęciu w sprawozdaniu Rb-27 za 2012 r. MUW (dysponenta trzeciego stopnia) należności z tytułu przypisanych odsetek w łącznej kwocie 94.044,52 zł. Wynikało to z nieprzypisania należności, co szczegółowo przedstawiono w opisie nieprawidłowości w pkt 1.2. wystąpienia pokontrolnego.

Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2 . załącznika nr 37 (Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa) do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w kol. należności wykazuje się: salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów.

Sprawozdanie zostało podpisane przez Dyrektora Wydziału Certyfikacji i Administracji MUW – Iwonę Stąsień oraz Główną Księgową MUW – Lucynę Kępa.

Korektę sprawozdania Rb-27 sporządzono 29 marca 2013 r. i uwzględniono w nim ww. kwotę.

(dowód: akta kontroli str.1254-1255, 1265-1268, 1273-1276, 1287-1292)

Opisane powyżej nieprawidłowości nie zniekształcały w istotny sposób danych dotyczących stanu należności ujętych w sprawozdaniach dysponenta części 85/12.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli – po uwzględnieniu złożonych korekt – opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe dysponenta części 85/12 oraz roczne sprawozdania budżetowe dysponenta trzeciego stopnia (z wyjątkiem sprawozdania Rb-27 za 2012 r. dysponenta trzeciego stopnia) i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie ocenia zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową. W odniesieniu do sprawozdania Rb-27 za 2012 r. dysponenta trzeciego stopnia wydaje się opinię pozytywną mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

5. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Przyjęta w MUW dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości spełniała warunki określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁵ (uor). Dokumentacja była dostępna dla pracowników (na stronie intranetowej MUW). Określono w niej – stosownie do standardów rachunkowości stanowiska i zakresy obowiązków osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej.

W MUW ewidencja finansowo-księgowa była prowadzona w systemie księgowości komputerowej „TBD-FK” (wersja 2). Stosownie do założeń kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. nie przeprowadzono kontroli systemu, gdyż nie był on w okresie ostatnich dwóch lat zmieniany i modyfikowany i jego funkcjonowanie nie było kwestionowane przez Najwyższą Izbę Kontroli w poprzednich kontrolach.

(dowód: akta kontroli, str.1272, 1632)

Badanie przeprowadzono w MUW w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na kontach zespołu 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości – zapisy dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych oraz zapisy dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 132 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną⁴⁶ na kwotę 9.427,2 tys. zł (wartość bezwzględna – 9.591,4 tys. zł). W przypadku wylosowania zapisów częściowych zbadano cały dowód źródłowy i skorygowano kwoty do wysokości wynikających z tych dowodów. Z wylosowanej próby wyłączono pięć zapisów na kwotę 154,3 tys. zł (wartość bezwzględna – 318,5 tys. zł), stanowiących korekty lub zapisy częściowe dokumentów, które zostały ponownie wylosowane. Niezależnie, badaniu poddano także dowody (zapisy) księgowe dobrane w sposób celowy. Wydatki objęte badaniem stanowiły 0,45% zrealizowanych wydatków w części 85/12.

W zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych kontrolą objęto próbę dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 10.308,9 tys. zł, z tego o wartości 9.272,9 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz o wartości 1.036 tys. zł dobranych w sposób celowy. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym. W przypadku pięciu dowodów na kwotę 123,5 tys. zł, na fakturze potwierdzono dokonanie wstępnej kontroli, podczas gdy w opisie merytorycznym nie wskazano żadnej informacji dotyczącej trybu zamówień publicznych, a zgodnie z § 7 ust. 2 zarządzenia nr 1/11 Dyrektora Generalnego MUW z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej w zakresie wykonywania funkcji dysponenta trzeciego stopnia w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie opis merytoryczny dokumentu powinien zawierać m. in. tryb realizacji wydatku w świetle ustawy o zamówieniach publicznych.

Główny Księgowy MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że potwierdzono dokonanie wstępnej kontroli tych dowodów, mimo że na dokumentach tych nie wskazano informacji o trybie

⁴⁶ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

zamówień publicznych, ponieważ faktury te dotyczyły zamówień, których wartość nie przekraczała kwoty 14 tys. euro i nie stosowano do nich ustawy Prawo zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli, str. 1409-1412, 1424, 1404-1407, 1413-1423, 1647)

Ustalone
nieprawidłowości

W wyniku kontroli stwierdzono, że 6 dowodów księgowych dotyczących zawartych umów zlecenia na obsługę prawną oraz prowadzenie kasy zapomogowo – pożyczkowej na łączną kwotę 13,2 tys. zł ujęto w niewłaściwych okresach sprawozdawczych.

Zgodnie z przepisami art. 20 ust 1. ustawy o rachunkowości do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym.

Nieprawidłowości te nie miały wpływu na sprawozdania roczne.

Główna Księgowa MUW – Lucyna Kępa wyjaśniła, że zgodnie z przyjętymi w MUW zasadami rachunkowości „Wszystkie dokumenty wystawione w miesiącu poprzednim, które stanowią zobowiązania Urzędu i wpłynęły do Oddziału do Spraw Księgowości i Sprawozdawczości do 3-go dnia kolejnego miesiąca, winny być zarejestrowane w module rozrachunków systemu FK, w miesiącu, którego dotyczy operacja.” O miesiącu kosztów, do którego w systemie FK przyporządkowany zostaje dokument, decyduje data jego wpływu, wprowadzona zgodnie z danymi na dokumencie. Wyjątek stanowią dokumenty, które wpłynęły do MUW po zakończeniu miesiąca, którego dotyczą. W ich przypadku, jeżeli wpłyną w terminie do 3-go dnia kolejnego miesiąca, aby dokument został ujęty w odpowiednim miesiącu kosztów, przy rejestracji w polu: „data wpływu” winna być wpisana data wskazująca ostatni dzień miesiąca, którego dotyczy operacja. W wymienionych w zapytaniu dokumentach, przy ich rejestracji wprowadzono faktyczną datę wpływu, co przypisało rachunki do innego okresu, niż okres którego dotyczyły.

(dowód: akta kontroli, str. 1424-1426, 1847-1870)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

6. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu
faktycznego

Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli dysponenta głównego nad podległymi jednostkami realizowany był przez dysponenta części 85/12 w szczególności:

- A. W formie pisemnych analiz: za 3 kwartały 2012 r. i rocznej analizy za 2012 r. sporządzanych przez Wydział Budżetu i Finansów MUW i zatwierdzanych przez Wojewodę. Przedmiotem ww. analiz były zagadnienia wyszczególnione w art. 175 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Analizy zawierały m.in. dane i wnioski wskazujące na monitorowanie wykonania planu dochodów i wydatków, ocenę płynności finansowania i ocenę stopnia realizacji zadań, wraz z wyjaśnieniem przyczyn odchylenia od przyjętych założeń i propozycje dalszych działań.
- B. W formie kontroli u podległych dysponentów, prowadzonych przez jednostki organizacyjne MUW. W planach kontroli ujęto 1.225 kontroli, z czego w 2012 r. wszczęto i zakończono 998 kontroli. Kontrole dotyczyły m.in. obszaru finansów publicznych (zrealizowano 507 kontroli z tego obszaru, w tym 248 dotyczyło wydatkowania środków publicznych (łącznie ze środkami UE), 186 kontroli dotyczyło udzielania i rozliczania dotacji, 62 kontrole dotyczyły udzielania zamówień publicznych, dziewięć kontroli dotyczyło pozyskiwania dochodów, 13 kontroli dotyczyło gospodarowania majątkiem publicznym. W efekcie przeprowadzonych kontroli sformułowano 1 zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, sformułowano 2 zawiadomienia o innych naruszeniach, za które z mocy prawa

przewidziana jest odpowiedzialność, skierowano do właściwych podmiotów sygnały o faktycznych lub potencjalnych nieprawidłowościach, a także sformułowano 1.714 zaleceń/rekomendacji. Sformułowane wnioski i zalecenia, były na bieżąco realizowane przez adresatów.

- C. Poprzez realizację planu audytu wewnętrznego. Sprawozdania zawierające wyniki audytu były na bieżąco przekazywane dysponentowi części oraz kierownikom podległych jednostek a adresaci podejmowali działania mające na celu usunięcie uchybień lub usprawnienie funkcjonowania jednostki, informując o tym audytora wewnętrznego.
- D. Poprzez analizę sprawozdań z realizacji zadań składanych do wydziałów merytorycznych MUW przez jednostki samorządu terytorialnego. Przykładowo w Wydziale Polityki Społecznej w tym celu wykorzystuje się Statystyczną Aplikację Centralną.
- E. Poprzez działania podejmowane m.in. w celu ograniczenia wzrostu zaległości, co szczegółowo przedstawiono w pkt 1.2. wystąpienia pokontrolnego.
- F. Poprzez kontrole w zakresie dotacji celowych udzielanych z budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego. W 2012 r. przeprowadzono łącznie 348 kontroli (303 w gminach, 43 w powiatach i 2 w samorządzie wojewódzkim), w tym 216 kontroli w zakresie wykorzystania dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej i zadania zlecone ustawami (181 w gminach, 34 w powiatach i 1 w samorządzie wojewódzkim). Skontrolowano łącznie 420.685,2 tys. zł dotacji, w tym 352.078 tys. zł dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej i zadania zlecone ustawami, co stanowiło 17,4% ogółu przekazanych dotacji. W wyniku kontroli stwierdzono wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę 36,6 tys. zł oraz pobranie dotacji w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny w łącznej kwocie 2,4 tys. zł. Powyższe kwoty zostały zwrócone na rachunek MUW..
(dowód: akta kontroli, str. 151-173, 620-697, 1356-1359, 1642-1647)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawowanego nadzoru i kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁷, wnosi o ujmowanie wydatków na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w tym związanych z dofinansowaniem działań ośrodków pomocy społecznej) w rozdziale 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

⁴⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia kwietnia 2013 r.

Kontrolerzy
Anna Kępa - Biraga
Specjalista k.p.

.....
podpis

Anna Stochel – Łukasińska
Specjalista k.p.

.....
podpis

Krzysztof Hofman
Starszy inspektor k.p.

.....
podpis

Bernard Różański
Starszy inspektor k.p.

.....
podpis